

TALOUSSUUNNITELMA

2017 - 2019

**POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRI
KUNTAYHTYMÄHALLITUS 14.11.2016**

SISÄLLYSLUETTELO

TEKSTIOSA	sivu
1. Taloussuunnitelman lähtökohdat	1 - 2
2. Sairaanhoitopiirin strategia	3 - 5
3. Tavoitteet	6
3.1 Potilas - / asiakaslähtöisyys	7
3.2 Palvelujen toimivuus	8
3.3 Taloudellisuus ja tehokkuus	9
3.4 Henkilöstövoimavarojen hallinta	10
4. Kehittämistoiminta	11 - 14
5. Riskienhallinta	15 - 16
6. Tutkimus ja opetus	17 - 19
7. Talousarvio 2017	20 - 23
8. Jäsenkuntien palvelut ja perittävät korvaukset	24 - 26
9. Liikelaitokset	27
10. Konserniin kuuluvat yhteisöt	28 - 32

LIITTEET

LIITE 1 KYS

KYSin sitovat tavoitteet	33
Tuloslaskelma	34
Tuloslaskelmaosa	35 - 36
Investointiosa	37 - 43
Rahoituslaskelma	44
Talousarviovuonna perittävät maksusuudet:	
- jäsenkuntien maksusuudet hoitopalveluista	45
- hoitopalveluiden myynnin kehitys jäsenkunnille (defl.) vuosina 2013 - 2015 ja esitys vuodelle 2017	46
- jäsenkuntien käyttämät sairaalapalvelut kunnittain vuodelta 2015 sekä ennusteet vuosille 2016 - 2017	47 - 50
- jäsenmaksulla katettavat erityisvelvoitteet	51 - 53
- peruspääoman korko	54

SISÄLLYSLUETTELO

LIITE 2 PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN
LAITOSHOIDON LIIKELAITOS KYSTERI

Taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2019

55 - 68

LIITE 3 KUNTAYHTYMÄ (KYS + KYSTERI)

Tuloslaskelmaosa

69 - 70

Investointiosa

71

Rahoituslaskelma

72

1 Taloussuunnitelman lähtökohdat

Kuntalaki ja perussopimus

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymän seuraavan kalenterivuoden talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai sitä useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Palvelutason ylläpitämiseen liittyy tiukasta taloustilanteesta johtuvia merkittäviä riskejä, jotka on arvioitu taloussuunnitelmassa.

Perussopimukseen on otettu määräys siitä, että taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Taloussuunnitelmaa on valmisteltu kuntalain ja sairaanhoitopiirin perussopimuksen määräyksiä noudattaen.

Syksyllä 2016 solmitun kilpailukykysovimuksen vaikutukset on otettu huomioon.

Jäsenkunnille on esitelty taloussuunnitelma-kauden tavoitteita huhtikuussa pidetyllä kuntakierroksella. Kuntien edustajia on kuultu myös toukokuussa pidetyssä kuntakokouksessa.

Talouden yleiskuva

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden ennustetaan kasvavan kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin tuntumaan ja koko ennusteperiodilla kumulatiivinen kasvu jää vain noin kolmeen prosenttiin.

Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan vielä 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolle kuin kymmenen vuotta sitten.

Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka. Vaikka julkiseen talouteen on eri hallitusten toimesta kohdentunut mittavia sopeutustoimia, ei alijäämä ole supistunut merkittävästi. Jotta julkinen talous selviäisi ikääntymisen aiheuttamista menopaineista tulevana vuosikymmeninä ilman lisätoimia, tulisi julkisyhteisöjen rahoitusjäämän olla n. 2 % ylijäämäinen suhteessa BKT:hen ensi vuosikymmenen alussa.

Julkisyhteisöjen velka kohosi viime vuonna 131 mrd. euroon, mikä on yli kaksinkertainen luku verrattuna vuoden 2008 lopun velkatasoon. Samalla julkisen velan suhde BKT:hen ylitti EU:n perussopimuksen mukaisen 60 %:n viitearvon. Julkisyhteisöjen arvioidaan olevan sen verran alijäämäisiä myös lähivuosina, että julkinen velka on kasvamassa jatkossakin, joskin velkasuhde on tasaantumassa keskipitkällä aikavälillä.

Toiminta ja talous

Vuoden 2017 talousarviovalmistelun lähtökohtana oli alun perin 1,2 %:n nousu jäsenkuntalaskutuksessa verrattuna vuoden 2016 talousarvioon.

Kilpailukyky sopimuksen vaikutuksesta jäsenkuntien maksuosuuksien nousu taittui 0,5 %:n tasolle lopullisessa talousarvioesityksessä. Jäsenkuntien maksuosuuksiin sisältyy myös valtuuston vuonna 2016 hyväksymä ICT-varautumiseen liittyvä määräraha, jonka suuruus vuodelle 2017 on noin 3 miljoonaa euroa.

Ylijäämätavoite on 0,8 miljoonaa euroa.

Sairaanhoitopiirin rakennusinvestoinneista seuraavat poistot ja korkomenot kasvavat kuitenkin merkittävästi enemmän kuin jäsenkuntalaskutus. Laskutuksen kehitys ei riittäne turvaamaan kaikkia palveluja. Tästä seurauksena toimintaa jouduttaneen myös supistamaan tuottavuutta lisäävien toimenpiteiden lisäksi. Mahdolliset palvelutason laskuun liittyvät riskit on arvioitu. Merkittävin riski liittyy lakisääteisen hoitotakuun vaatimuksissa pysymiseen.

Talousarvio on esitelty yksityiskohtaisesti jäljempänä tässä taloussuunnitelmassa.

Tuottavuusohjelma ja Pohjois-Savon sosiaali- ja terveystalushanke

Tuottavuusohjelma 2012 - 2016 on tavoitellut merkittävää palvelurakenteen uudelleenjärjestelyä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ja sen jäsenkuntien erikoissairanhoidossa, sairaaloissa ja perusterveydenhuollossa. Terveystalushanketta kehitetään asiakaslähtöisesti luomalla uudenlaisia palvelukokonaisuuksia ja tehokkaita hoitomuotoja.

Tuottavuusohjelmassa esitetyt uudet toimintamalliratkaisut ovat olleet mukana Pohjois-Savon maakuntaliiton koordinoimassa sosiaali- ja terveystalushankkeessa (PoSoTe). Tuottavuusohjelman päättyessä sen työryhmien tulokset viedään jatkoon PoSoTe -hankkeen puitteissa.

Pohjois-Savon sote-hankkeen tavoitteina ovat laaja integraatio, lähipalvelut ja tehokas hallinto, aluedemokratian mahdollistaminen, toimivien käytäntöjen alueellistaminen, monituottajuus, uudet palvelumallit, toimintalähtöisyys, yhteinen ohjaus (päällekkäisyyksien purkaminen ja resurssien uudelleen suunnittaminen), toimivat tietojärjestelmät ja hallinto.

Maakuntauudistukseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen liittyvä lainsäädäntö on ollut syksyllä 2016 lausunkierroksella. Siihen liittyvä valinnanvapautta, kilpailua ja yhtiöittämistä koskeva osa on lausunkierroksella vuoden vaihteen tienoilla, ja eduskunta saanee koko lakiuudistuksen käsiteltäväkseen 2017 kevätistuntokaudella.

2 Sairaanhoidopiirin strategia

Yleistä

Tämän talousarvion kanssa rinnakkain sairaanhoidopiirin valtuustolle esitellään linjaukset uudeksi strategiaksi vuosille 2017 - 2022.

Strategiakausi jatkuu sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen ja maakuntauudistuksen voimaannuttamisen yli, ja siinä on otettu huomioon yhteensopivuus uudistuksen kanssa.

Sairaanhoidopiirin yleisestä viitekehyksestä siirrytään Kuopion yliopistollisen sairaalan ja perusterveydenhuollon liikelaitos Kysterin erillisiin strategioihin tiekarttana sote-uudistukseen.

Tässä osassa keskitytään KYSin strategiaan linjauksiin. Kysteri valmistelee omaa strategiaa liikelaitoksen johtokunnan ohjaamana.

Visio

Visio on yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan Kuopion yliopistollista sairaalaa halutaan kehittää. Visio kuvaa siis tulevaisuuden tahtotilaa. Se pitää sisällään sen muutoksen ja kehityksen, mikä sairaanhoidopiirin toiminnassa toivotaan tapahtuvan.

Vision mukaan jakson loppuun mennessä

KYS on Suomen vetovoimaisin yliopistollinen sairaala

Missio

Missio on kuvaus toiminnan oleellisesta tarkoituksesta ja oikeutuksesta.

Uudessa strategiaesityksessä KYSin missiolausumana on

potilaamme ovat osaavissa ja turvallisissa käsissä kotoa kotiin

Arvot

Strategiatyön osana selvitettiin kyselyin sekä henkilöstön että potilaiden arvot ja odotukset. Nämä osoittautuivat keskenään pitkälti yhteneväisiksi. Arvoina ovat

potilaslähtöisyys ja hyvä kohtelu, ammattitaito ja työhyvinvointi

Ammattitaito on keskeinen menestymisen edellytys yliopistollisessa sairaalassa työskentelemiseksi, riippumatta siitä, missä työtehtävissä henkilö sairaalassa työskentelee. Strategiassa ammattitaidon kehittämiseen tähtäävät toimet nähdään merkittävänä niin yksilön kuin koko sairaalan menestymisen edellytyksinä.

Potilaslähtöisyys – potilaiden näkemysten, mielipiteiden ja tarpeiden kuuleminen on keskeinen osa päivittäistä toimintaa ja potilaat osallistuvat omaan hoitoonsa yhä enemmän. Heikoimmassa asemassa olevien potilaiden aktiivinen kuuleminen on keskeistä ja heidän hoidon laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota potilaiden erityistarpeiden mukaisesti. Onnistunut hoito perustuu molempipuoliseen ymmärrykseen hoidon realistisista tavoitteista. Potilaslähtöisyyden parantamiseen tähtäävät keinot ovat keskeisiä menestystekijöitä KYS:n uuden strategiakauden aikana.

Työhyvinvointi on keskeinen kehitettävä osa-alue strategiakauden aikana. Työssä jaksamisen nähdään parantuvan työhyvinvoinnin lisääntymisen myötä ja tällä on yhteys entistä laadukkaamman toimintakulttuurin kehittymiselle.

Strategiset tavoitteet

Strategisilla tavoitteilla tarkoitetaan niitä sairaanhoidopiirin kannalta kriittisiä asioita, joiden on toteuduttava, jotta sairaanhoidopiiri saavuttaa asettamansa vision.

Strateginen suunnitelma sisältää kolme strategista tavoitetta:

1. Laadukasta ja vaikuttavaa hoitoa kilpailukykyisesti

Sekä erikoissairaanhoidon perustasoiset että erityisen vaativat palvelut ovat Suomen laadukkaimmat ja helposti saatavissa. Niitä tarjotaan kilpailukykyisesti myös maakunnan ulkopuolelle. Tämä varmistetaan systemaattisella hoidon tulosten ja vaikuttavuuden arvioinnilla sekä laadun ja kustannustehokkuuden hallinnalla. Tiiviissä yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa huippuammattilaisille luodaan hyvä toimintaympäristö. KYSin vaikutus heijastuu vahvuutena alueen koko sosiaali- ja terveydenhuollon verkostossa.

Suomen laadukkain ja kustannustehokkain hoito vetää puoleensa niin paljon potilaita, että se luo hyvät tieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen edellytykset. Kansainvälisestikin korkeatasoinen tutkimustoiminta tukee vaikuttavaa kliinistä työtä ja toimintaympäristöä. Näin Kuopio säilyy vetovoimaisena lääke-, hammaslääke- ja hoitotieteellisenä keskuksena.

KYSin palvelut ovat laadukkaita, vaikuttavia sekä edullisesti tuotettuja, ja niitä saa viipymättä. Toimintaamme ohjaa jatkuvan parantamisen periaate. Kehitämme palveluitamme potilaspalautteen ja jatkuvan tieteellisen arvioinnin pohjalta. Myös Lean-ajattelun mukainen toimintakulttuuri ja johtaminen edistävät jatkuvaa kehittymistä.

2. Huippuosaamista

KYS on eri alojen huippuosaajien keskus. Se on Suomen vetovoimaisin terveydenhuollon työnantaja, kouluttaja ja tutkimuskeskus. KYS on viritetty edistämään innovatiivisuutta ja vahvaa osaamista. Tälle perustan luo avoimuudesta, oikeudenmukaisuudesta sekä johdon ja henkilöstön keskinäisestä luottamuksesta tunnettu johtamiskulttuuri. Kansainvälisesti orientoituneessa toimintaympäristössämme on palkitsevaa harjoittaa kärkialojen tutkimusta, tiiviissä yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa unohtamatta maailmanlaajuisen yhteistyön merkitystä.

Profiloituminen kansallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi sairaalaksi vahvistaa KYSin roolia yliopistollisena sairaalana ja edesauttaa rekrytointia kansainvälisen ja sairaaloiden välisen kilpailun kovetessa. Jatkuvaan kehitykseen sitoutunut henkilöstö luo perustan laadukkaaseen sairaanhoidon, opetuksen ja tutkimuksen tarjonnalle. Tyytyväinen opiskelijakunta on tulevaisuuden osaamisen ja menestyksen mahdollistaja.

KYS kehittää tutkimustyötä erityisesti kärkiyksiköiden aloilla ja mahdollistaa muiden yksiköiden kehittymisen mahdollisiksi tulevaisuuden kärkiyksiköiksi. Tiivis yhteistyö huippututkimusyksiköiden kanssa on keskeistä.

Tutkimuksen avulla saatua tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Henkilöstön ja johdon tiivis yhteistyö on keino yhteisten tavoitteiden ja päämäärien sisäistymiselle ja saavuttamiselle.

3. Potilaan parhaaksi

Olemme terveyshyödyn tuottajana Suomen menestyksekkäin sairaala. Edistämme potilaan hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä hänen ja hänen läheistensä kanssa. Kunnioitamme potilaan näkemyksiä hoidostaan ja teemme hänelle hyvässä vuorovaikutuksessa yksilölliset ja suositusten mukaiset hoitosuunnitelmat. Hoidon toteutamme sujuvasti ja kannustamme potilasta ottamaan itse vastuuta kuntoutumisestaan ja terveydestään.

Hoitopaikan valintatilanteissa hyvin onnistunut hoito on parasta mainosta. Vahvalla osaamisellamme ja hyvillä asiakaspalvelutaidoillamme takaamme, että KYS on potilaille perustellusti ensisijainen ja laadukas hoitopaikka. Potilaan onnistunut sitoutuminen omaan hoitoonsa parantaa hoitotuloksia ja tekee hoidosta taloudellisempaa. Potilaan parhaaseen sitoutunut toimintakulttuuri edistää paitsi potilaan terveyttä myös henkilöstön työhyvinvointia.

Potilaiden näkökulmasta toimintamme potilaan parhaaksi ilmenee sujuvina hoitoprosesseina, miellyttävinä kohtaamisina potilaiden ja henkilökunnan välillä sekä lääketieteellisesti laadukkaiden ja tarkoituksenmukaisten hoitojen oikea-aikaisena toteutuksena.

Menestyksen edellytyksinä nähdään:

- KYSin tunnettuus korkeatasoisesta hoidostaan sekä tutkimus- ja koulutusympäristönä
- Potilaiden ja ammattilaisten kuuleminen ja avoin vuoropuhelu
- Jatkuva johtamisen sekä laadukkaiden ja vaikuttavien työskentelymenetelmien kehittäminen

Muutosajureita ovat väestön ikääntyminen, valinnanvapaus ja kilpailun lisääntyminen, julkisen talouden tilanne, rahoituksen ja järjestämisvastuun muutokset, potilaan roolin muuttuminen, terveydenhuollon digitalisaatio sekä ammattiryhmien työnjaon muutokset.

Taloudellisena vaikutuksena liikevaihto kasvaa kannattavasti uusasiakashankinnan myötä erityisesti kärkipalveluiden osalta. Nykyinen rahoitustaso säilyy maakunnan tasolla tarjottavien palveluiden osalta.

KYS-erityisvastuualueelta tulevaisuuden maakuntien yhteistyöalueelle siirtyvät tehtävät sekä potilaiden vapaaseen liikkuvuuteen sisältyvät periaatteet ovat kulmakivinä yliopistosairaalan näkökulmasta.

Strategiset hankkeet

KYS osallistuu keskeisenä toimijana PoSoTe-hankkeeseen ja maakuntahallinnon muutokseen. Palvelukeskusten kehitys tukee tätä (ICT ja digitalisaatio, kiinteistöt, henkilöstö- ja taloushallinto, hankinnat ja logistiikka).

Tietotekninen kehitys on KYSissä yksi vahvimista muutosajureista. Olemme aktiivisesti mukana sekä alueellisissa että valtakunnallisissa hankkeissa.

Valtuustolle esitellään tämän suunnitelman rinnalla myös Puijon sairaala-alueen kehityssuunnitelma vuoteen 2025 (master plan).

Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa jatkuu vahvana sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Johtolankana on paitsi alueellinen näkökulma yhtenä Suomen viidestä yliopistosairaalaista, myös valtakunnallisen terveysalan kasvustrategian

toteuttaminen, jonka kehityksessä KYS on alusta asti ollut etulinjan aktiivinen toimija.

Maakunnan ulkopuolisten, erityisen vaativien palvelujen tarjontaa kehitetään voimakkaasti edelleen. Nykyistä rahoituspohjaa josta 75 % on lähtöisin Pohjois-Savon maakunnan alueen kunnista ja 25 % muista lähteistä (ulkokuntamyynti, valtion tutkimus- ja opetusrahoitus sekä asiakasmaksut) pyritään tasapainotamaan kestäväen kehityksen takaamiseksi.

Lean-menetelmät otetaan laajasti käyttöön tuottavuuden kehittämiseksi.

Toiminta- ja raportointijärjestelmä rakennetaan potilaalle koituvan lisäarvon seuraamiseen ja ohjaamiseen. Nykyinen toimintajärjestelmä prosessikuvauksineen toimii tämän pohjana. Tavoitteena on kestävä kehitys ja talouden tasapainosta huolehtiminen kilpailukykyisesti ja kustannustehokkaasti.

Palvelualuejaosta siirrytään toimintamalliin, joka seuraa ja ohjaa potilaan kulkua hoitoprosesseissa. Toimintaa ohjataan joko päivystyksellisesti tai lähetteellä tapahtuvan lääketieteellisen arvion perusteella, mikä määrittelee tarvittavat resurssit. Hoitotyön ohjausta suoraviivaistetaan ja tavoitteena on koko henkilöstön osalta siirtyä vakanssien kautta tapahtuvasta ohjauksesta sitovien tavoitteiden kautta johdettuun resurssiohjaukseen.

3 Tavoitteet

Taloussuunnitelman 2017 - 2019 tavoiteasettelu perustuu strategian neljään tarkastelunäkökulmaan ja kunkin näkökulman kriittisten menestystekijöiden mittaristoon. Pääosin samat mittarit ovat käytössä myös tulostarkistuksessa. Nämä mittarit on lueteltu alla olevassa taulukossa ja mittareille asetetut koko organisaation tavoitearvot ovat seuraavissa kappaleissa 3.1– 3.4.

KYSin palvelualueiden ja -yksiköiden tavoitteet sopeutuvat taloussuunnitelman yleiseen linjaan. Ne esitetään käyttö- ja palvelusuunnitelmissa.

Seuranta tapahtuu kuukausittain tulostarkistukseen perustuvan johdon informaatiojärjestelmän avulla.

Potilas- /asiakaslähtöisyys		Palveluiden toimivuus	
Kiireettömään hoitoon pääsyn varmistaminen lain säätämässä ajassa	Asiakastyytyväisyyden saavuttaminen	Prosessien suorituskyvyn tehostaminen	Laatukriteerien täyttyminen
Mittarit Yli 6 kk jonottaneet Pkl-odotusajan ylitys Lähetteet yli 21 pv (%)	Mittarit <i>Mittaristo uudistetaan vastaamaan nykyorganisaation vaatimuksia</i>	Volyymimittarit Hoitojaksot Hoitopäivät Hoitoisuusluokkien 4 ja 5 osuus kaikista hoitopäivistä Leikkaukset Avohoidon käynnit Volyymiä selittävät mittarit Hoitojakson kesto Lähetteet	Mittarit 7-vuorokauden readmissio
Taloudellisuus ja tehokkuus		Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaaminen	
Talouden tasapainon saavuttaminen	Tehokas resurssien kohdentaminen	Motivaation ja osaamisen vahvistaminen	Laadukkaan tutkimus- ja opetustoiminnan vahvistaminen
Mittarit Talouden tasapaino Tulot yhteensä - myynti jäsenkunnille - ulkokuntamyynti Menot yhteensä - välittömät palkkameno	Mittarit Leikkaussalien kapasiteetin käyttöaste virka-ajan toimenpiteissä Kuormitus klo 12 €/hoidettu potilas	Mittarit Nettotyöpanos Poissaolot Sairauspoissaolot/ nettotyöpanos (pv) Lyhytaikaisten (alle 13 pv) sij. käyttö	Mittarit Tieteelliseen tutkimukseen käytetyt voimavarat

3.1 Potilas- / asiakaslähtöisyys

KESKEISET TAVOITTEET

1. Asiakkaiden palvelukokemusta parannetaan palautteen perusteella
2. Potilasturvallisuutta parannetaan kehittämällä potilasturvallisuuskulttuuria ja es-tämällä haattapahtumien syntyä.

Tavoitteiden arviointia

Potilas- ja asiakaslähtöisyyden keskeiset perusteet on määritelty terveydenhuoltolais-sa (30.12.2010 / 1326).

Lain tarkoituksena on mm. toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saa-tavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta. Laki edellyttää myös valtakunnallisten yhtenäis-ten lääketieteellisten ja hammaslääketietee-listen hoidon perusteiden toteutumista.

Perusteet on laadittu yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveiden ja hyvin-voinnin laitoksen kanssa. THL julkaisee kol-mannesvuosittain tiedot hoitoon pääsyn to-teutumisesta sairaanhoitopiireittäin.

Terveydenhuoltolaki antaa potilaalle vapau-den valita itse erikoissairaanhoidon hoito-paikka yhdessä lähettävän lääkärin kanssa.

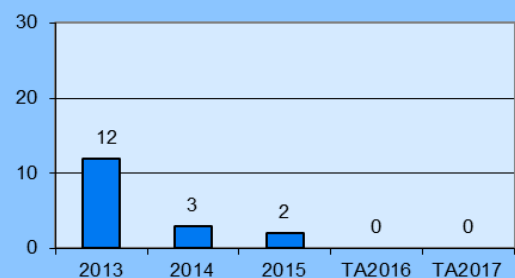
Tämä asettaa haasteen niin hoidon laadun kuin sen saatavuuden suhteen. Tämän vuoksi on tärkeää, että potilaalla on mahdol-lisuus lääketieteellisesti perusteltuun hoitoon oikeassa paikassa ja oikeaan aikaan ilman tarpeetonta jonotusta ja viivettä.

Joka vuosi hoitotakuun ylittävien määrä li-sääntyy kesälomakauden jälkeen, mutta syksyllä urakoimalla on päästy vuodenvaih-teeseen mennessä lain mukaiseen tilantee-seen.

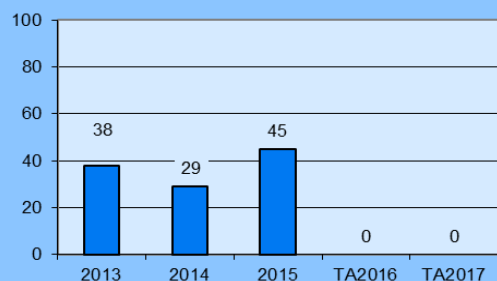
Kiireettömään hoitoon pääsyn varmistaminen lain säätämissä rajoissa

	Toteutuma	Tavoite
Mittari	2015	2017
Yli 6 kk jonottaneet	2	0
Pkl-odotusajan ylitys	45	0
Lähetteet yli 21 pv (%)	0,85	0

Hoitotakuu: Yli 6 kk jonottaneet

Pkl-odotusajan ylitys

3.2 Palvelujen toimivuus

KESKEISET TAVOITTEET

1. Potilaiden oikea-aikainen hoito turvataan ohjaamalla aktiivisesti prosesseja ja kehittämällä systemaattisesti toimintamalleja.
2. Palveluiden mitattua vaikuttavuutta lisätään hyödyntämällä tutkittua tietoa, omia tietojärjestelmiä (ml. 15D) ja julkaistua vaikuttavuusnäyttöä.

Tavoitteiden arviointia

Pohjois-Savo on ikävakioidulla sairastavuusindeksillä mitattuna Suomen sairainta aluetta. Tämä asettaa huomattavia vaatimuksia sekä perusterveydenhuollolle että erikoissairaanhoidolle mm. hoidon saatavuuden suhteen. Kun maan ja kuntien talouden tilanne ei ole edelleenkaan kasvusuuntainen, terveydenhuollon lakiin perustuvat vaatimukset tulevat haasteelliseksi toteuttaa kysynnän kasvaessa.

Väestön ikärakenteen muutos lisää erityisesti ikääntymiseen liittyvien sairauksien (mm. tuki- ja liikuntaelinsairaudet, syöpä, silmän rappeumasairaudet) hoitotarvetta. Näihin tarpeisiin vastaaminen olemassa olevilla resursseilla ja kustannuspaineilla on haasteellista, mikä asettaa merkittäviä haasteita toiminnan kehittämiseksi siten, että toiminta on mahdollisimman systemaattista, ja hoidon tavoitteena on vaikuttavuus ja terveyshyödyn tuottaminen. Avohoidon lisääminen on edelleen tavoite, jolla voidaan vähentää vuodeosastohoidon määrää.

Tavoitteiden toteuttamisessa mm. johtamisen kehittämisellä on suuri merkitys. KYS alkaa systemaattisesti toteuttaa Lean-ajattelumallia osana johtamista. Sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti digitalisaatiolla toiminnan kehittämisessä on merkittävä rooli.

Kliinisen hoidon laadun ja vaikuttavuuden hallintaan tulee tulevaisuudessa panostamaan myös tietojärjestelmiä kehittämällä. Tätä työtä tehdään kaikkien yliopistollisten sairaaloiden yhteistyönä, jonka tavoitteena on myös luoda hoidon laadun seurantaan vertailukelpoisia, kansallisia rekistereitä.

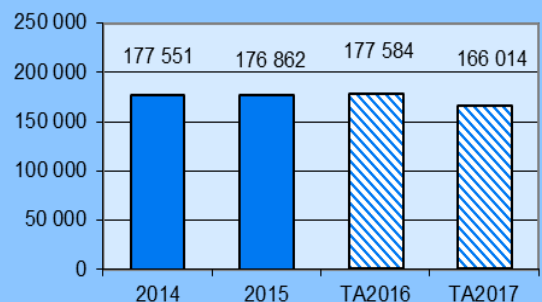
Prosessien suorituskyvyn tehostaminen

Mittari	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
Hoitojaksot	45 062	43 376
Hoitopäivät	176 862	166 014
Hoitosisuusluokkien 4 ja 5 osuus kaikista hoitopäivistä (%)	25,0	26,0
Leikkaukset	19 511	19 586
Avohoidon käynnit	447 298	497 184
Volyymiä selittävät mittarit		
Hoitajakson kesto	3,9	3,9
Lähteet	93 718	94 314

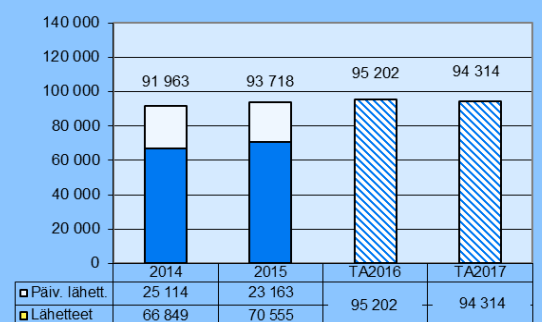
Laatukriteereiden täyttyminen

Mittari	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
7-vuorokauden readmissio	2 172	2 470

Hoitopäivät

Lähteet ja päivystyslähteet

3.3 Taloudellisuus ja tehokkuus

KESKEISET TAVOITTEET

1. Työn tuottavuutta lisätään kehittämällä toimintamalleja. Tuottavuuskehitys todennetaan tarkoituksenmukaisilla mittareilla.
2. Talouden tasapaino saavutetaan hallitsemalla menoja, jäsenkuntamyyntiä ja muita tuloja.

Tavoitteiden arviointia

Taloussuunnittelukaudella tärkein tulostavoite on taloudellinen tasapaino.

Sairaanhoitopiirin menoista noin 51 % on henkilöstökuluja. Henkilöstökulujen hallinta onkin merkittävin menojen hallintaan vaikuttava yksittäinen tekijä.

Muita merkittäviä kulueriä ovat materiaalihankinnat ja palvelujen ostot. Materiaalikuluissa hoito- ja kertakäyttötarvikkeiden sekä lääkehankintojen osuus on merkittävä. Näiden osuus materiaalihankinnoista on 73 %. Uusien lääkkeiden käyttöönotossa pyritään edelleen tarkkaan valikointiin ja kustannusvaikuttavuuden seurantaan. Kertakäyttötarvikkeiden käyttö on ollut kasvussa. Tarvikemenoja pyritään hallitsemaan kehittämällä hankintastrategiaa ja prosesseja.

Sairaanhoitopiirin menoista katetaan noin 85 % hoitopalveluista saatavilla tuloilla. Jäsenkuntien maksuosuuksiin vaikuttavat eniten palvelujen kysynnän muutokset sekä henkilöstökulujen kehitys. Maksuosuuksista neuvotellaan ja sovitetaan vuosittain jäsenkuntien kanssa. Sairaanhoitopiirissä on käytössä valtakunnallisen suosituksen mukainen DRG-tuotteistus ja sen mukainen laskutus.

Hoitopalveluiden ulkokuntamyynti on jatkanut kasvua viime vuosina. Oletettavaa on, että ulkokuntamyynnin kasvu jatkuu. KYS pystyy antamaan edelleen varsin hyvin yliopistosairaalaan kuuluvaa erikoissairaanhoitoa. Edellytyksenä tälle on kuitenkin jatkuva osaamisen kehittäminen ja kustannustehokas toiminta.

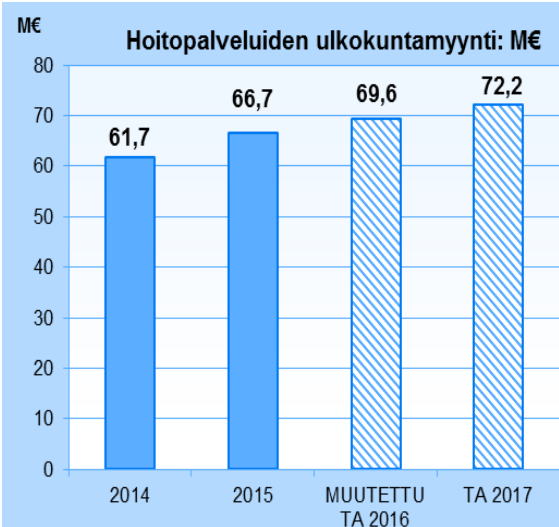
Tuottavuus kehittyi myönteisesti ja hoidetun potilaan kustannuksen (€/hoidettu potilas) arvioidaan laskevan vuodelle 2017 verrattuna vuoteen 2015. Hoidettujen potilaiden määrän arvioidaan kasvavan enemmän kuin kustannusten.

Talouden tasapainon saavuttaminen

	Toteutuma	Tavoite
Mittari (1 000 €)	2015	2017
Talouden tasapaino	1 383	804
Tulot yhteensä	433 783	447 474
- myynti jäsenkunnille	295 679	305 337
- ulkokuntamyynti	66 658	72 246
Menot yhteensä	432 400	446 670
- välittömät palkkamenot	179 711	180 669

Tehokas resurssien kohdentaminen

	Toteutuma	Tavoite
Mittari	2015	2017
Leikkaussalien kapasiteetin käyttöaste virka-ajan toimenpiteissä	65,0	75,0
Kuormitus klo 12	77	80
€/hoidettu potilas	4 717	4 600

3.4. Henkilöstövoimavarojen hallinta

KESKEISET TAVOITTEET

1. Työhyvinvointia parannetaan omaksumalla Lean-kehittäminen ja -johtaminen osaksi normaalitoimintaa.

Tavoitteiden arviointia

Työhyvinvointi tarkoittaa, että työ on mielekästä ja sujuvaa turvallisessa, terveyttä edistävässä sekä työuraa tukevassa työympäristössä ja työyhteisössä.

Työhyvinvointi koostuu monesta eri tekijästä. Työhyvinvoinnin parantamiseksi käytetään vuonna 2017 seuraavia keinoja:

Kehityskeskustelut ovat strategialähtöisiä ja niistä käydään 80 %. Ryhmäkehityskeskustelut otetaan käyttöön suurissa yksiköissä.

Osaamisen kehittäminen on jatkuvaa ja täydennyskoulutus perustuu strategiassa asetettuihin tavoitteisiin. Esimiehille järjestetään lisäksi esimieskoulutusta.

Työurien jatkoa tuetaan uusilla toimintamalleilla korvaavaan työhön, uudelleen sijoittamiseen ja työterveyshuollon työkykyä tukeviin tukiprosesseihin.

Aktiivisen tuen toimintamallia päivitetään ja sen käyttämistä tehostetaan. Roolit ja vastuut työsuojelu / työhyvinvointikoordinaattori / työterveyshuolto / esimiehet määritetään uudestaan.

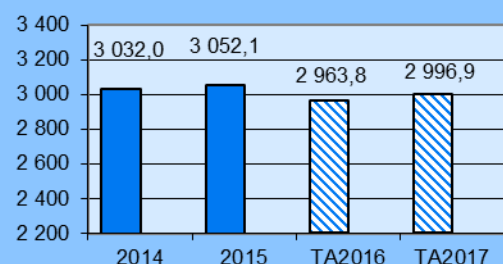
Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia perheen ja työn yhteensovittamiseen parannetaan sähköisellä yhteisöllisellä työvuorosuunnittelulla.

Nettotyöpanostavoitteeseen pääsemiseksi käytetään tiukennettua täyttölupamenettelyä ja sijaistoiminnan edelleen keskittämistä. Tähän tavoitteeseen liittyy kiinteästi myös lyhytaikaisten sijaisten käytön vähentäminen.

Motivaation ja osaamisen vahvistaminen

Mittari	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
Nettotyöpanos	3 052,1	2 996,9
Poissaolot	1 081,7	1 088,2
Sair.poissaolot/nettotyöpanos	16,0	14,0
Lyhytaikaisten (alle 13 pv) sijaisten käyttö (M€)	1,4	1,0

Työpanos

Sairauspoissaolojen osalta tavoitellaan tasoa 14 pv / työpanos, mikä olisi 2 pv / työpanos vähemmän kuin toteuma vuodelta 2015.

Varhaiseläkemenoperusteisten maksujen osalta tavoitellaan huomattavaa pienennystä vuoteen 2015 verrattuna.

Säästövapaita pois pitämällä sovitun aikataulun mukaisesti saadaan pienennettyä lomapalkkavelkaa.

4 Kehittämistoiminta

Kehittämistoiminnan tavoitteena on terveyspalvelujen kehittäminen Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin strategisten tavoitteiden mukaisesti kehittämällä palvelujen saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta, oikea-aikaisuutta sekä tehokkuutta ja tuottavuutta.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää KYSin oman toiminnan kehittämisen ohella yhteistyötä perusterveydenhuollon ja erityisvastuualueen muiden sairaanhoitopiirien kanssa sekä valtakunnallisesti.

SOTE-RAKENNEUUDISTUS

Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus on osa maakuntauudistusta.

Pohjois-Savossa valmisteluvastuu kuuluu Pohjois-Savon liitolle, jossa sitä toteutetaan PoSoTe-hankkeena, jonka työryhmissä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä on edustajia.

KYS on jatkossakin koko maakunnalle palveluja tuottava sairaala. KYS tuottaa koko yhteistyöalueelle vaativia erityistason palveluja sekä toimii opetuksen ja tutkimuksen keskuspaikkana. KYSin uutta strategiaa on valmisteltu nimenomaan yliopistosairaalan näkökulmasta.

ERITYISVASTUUALUEEN HANKKEET

Erikoissairaanhoidon järjestämissopimus

Järjestämissopimus on päivitetty KYSin ervan sairaanhoitopiireissä vuoden 2016 aikana. Hallituksen esityksen mukaan päivystysuudistuksen tarkoitus on koota erikoissairaanhoitoa suurempiin yksikköihin. Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä on aiheuttanut

vuoden 2015 aikana muun muassa Savonlinnan keskussairaalan synnytysten loppumisen. Sen sijaan Mikkelin keskussairaalla on poikkeuslupa jatkaa synnytystoimintaa vuoden 2020 loppuun saakka.

Erityisvastuualueen syöpäkeskus

Osana Kansallisen syöpäkeskuksen toimintaa myös KYSin ervalla on käynnistetty alueellisen syöpäkeskuksen (FICAN East) toiminta.

Kansallisina vahvuusalueina ovat geeniterapia, brakyhoito, stereotaktinen sädehoito, molekyyliprofilointiin perustuva hoito, metasta-soituneen syövän kirurginen hoito sekä Lynch-syndrooma syövän kehittymisen ja ehkäisyyn mallina (kemopreventio, rokote).

ALUEELLISET HANKKEET

Terveysmatkailu – FinnHealth

KYSin kansainvälisen terveysmatkailuhankkeen tavoitteena on synnyttää Kuopioon ja Pohjois-Savon alueelle vahva kansainvälisen terveysmatkailun osaamiskeskittymä ja palvelubrändi. Lisäksi tavoitteena on, että KYSille syntyy nykyisen toiminnan rinnalle kansainvälinen palvelulinja.

Terveysmatkailupotilaita tavoitellaan erityisesti Euroopan ja Venäjän lähialueilta. Toiminnassa huomioidaan myös potilaiden vapaus valita hoitopaikka -säännökset sekä EU:n nk. potilasdirektiivin määrittelemä rajat ylittävä terveydenhuolto, joka on saatettu osaksi Suomen kansallista lainsäädäntöä.

KYSin johtamalle Kuopion alueen kaksivuotiselle hankkeelle on myönnetty Euroopan Sosiaalirahaston (ESR) rahoitusta noin 290 000 e. Kaikkiaan hankkeen kokonaisbudjetti on

410 000 e, josta KYSin osuus on 61 500 e ja muiden toimijoiden 61 500 e. Hanke jatkuu kesäkuuhun 2017 saakka.

Ulkokuntamyynä Oy

Sote-uudistuksen yhteydessä on tullut esille julkisten palvelulaitosten yhtiöittämissarve. Tämän vuoksi vuonna 2016 tehdyn esiselvityksen tarkoituksena oli selvittää, onko Neurokeskuksen ja Sydänkeskuksen toiminta syytä siirtää yhteiseen organisaatioon, joka on kulkenut työnimellä KYS Ulkokuntamyynä Oy. Vuosittainen ulkokuntamyynä on tällä hetkellä n. 35 M€.

Lainsäädännön ollessa vielä kesken päätettiin tehdä jatkoselvitystä siitä, onko yhteinen yhtiömuotoinen organisaatio välttämätön kilpailuilla markkinoilla toimimista varten. Päätöksissä on otettava huomioon kytkös muuhun organisaatioon ja KYSin strategiaan sekä vaikutukset opetukseen ja tutkimustoimintaan. Jos KYS Ulkokuntamyynä Oy:n perustamiseen päädytään, sen olisi syytä olla toimintavalmiudessa sote-uudistuksen toteutuksessa.

Tietohallinto

Potilastietojärjestelmän kehittäminen ja ylläpito jatkuu puitesopimuksen mukaisesti vuoden 2017 loppuun saakka, jonka jälkeen sopimuksen sisältö arvioidaan uudelleen.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on edelleen mukana valtakunnallisessa AKUSTI-yhteistyössä alueiden ja kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon kehittämissarvissa. Sopimus yhteistyöstä kattaa vuodet 2017–2019 ja alueellista tietohallinnon kehittämistyötä tehdään niin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin alueen kuin erityisvastuualueen kanssa.

Sairaanhoitopiiri on mukana myös valtakunnallisessa 20 sairaanhoitopiiriin ja suurien kuntien yhteisessä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmien määrittelyhankkeessa (UNA). Hankkeen tavoitteena on luoda perusteet laajalle kansalliselle yhteistyölle sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien hankinnassa sotelainsäädännön tavoitteiden mukaisesti.

Kliinisten laaturekisterien hankintaa jatketaan kaikkien viiden yliopistollisen sairaalan yhteistyönä yhteisen puitesopimuksen puitteissa. Tämä mahdollistaa merkittävän kansallisen yhteistyön ja kansallisten, vertailukelpoisten kliinisen laadun seurantarekisterien luomisen.

Vuosien 2016–2018 aikana toteutetaan yhteistyössä IsteKin kanssa hanke, jolla parannetaan varautumista kriittisten tietojärjestelmien toimivuuteen. Tavoitteena on kriittisten tietojärjestelmien osalta 99,9 %:n toimintavarmuus, jolloin voidaan taata häiriötön ja potilasturvallinen toiminta.

Virtuaalisairaala on sosiaali- ja terveysministeriön osittain (50 %) rahoittaman yliopistollisten sairaanhoitopiirien hallituksen kärkihankekorin kuuluva digitalisaatiohanke. Sen tavoitteena on suunnitella ja tuottaa kansallisesti merkittäviä sekä vaikuttavia eTerveyspalveluita. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 12 miljoonaa euroa vuosina 2016–2018.

Hankkeen tavoitteena on lisäksi vahvistaa yliopistollisten sairaanhoitopiirien eTerveyspalveluiden kehittämisen verkostoa osana sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden sekä kansallisen palveluarkkitehtuurin kehittämistä.

Tavoitteena on myös lisätä ja kehittää yliopistollisten sairaanhoitopiirien eTerveyspalveluiden osaamista ja sen myötä synnyttää viisi alueellista eTerveyspalveluiden osaamiskeskusta.

Rakentaminen

Puijon sairaalan peruskorjaus jatkuu tämän hetkisen arvion mukaan vuoteen 2026 saakka.

PEKO1-hanke rakentuu kahdessa eri vaiheessa, ensimmäisen valmistuessa helmikuussa 2017. Toinen vaihe jatkuu heti ensimmäisen vaiheen valmistuttua ja valmistuu vuonna 2019.

Maaliskuussa 2017 muuttavat ensimmäisen vaiheen perusparannettuihin tiloihin patologian laboratorio, leikkausyksikkö 2, silmäpoliklinikka sekä suu- ja leukasairauksien poliklinikka.

Toisen vaiheen tiloihin sijoittuvat sydäntoimenpideyksikkö sekä muita sydänkeskuksen tiloja, ortopedian ja fysiatrian poliklinikat, biopankki sekä Islab 3B-tilat (sisältäen 24/7 laboratoriotoiminnot). Rakennusosaan B5 sijoittuvien tilojen (mm. sydäntoimenpideyksikkö) rakentaminen ja aikataulu nivoutuvat vuodeosastojen peruskorjausohjelman vaiheistukseen.

Päivystyspoliklinikan peruskorjauksen työt valmistuvat 2017 alussa. Peruskorjaus käsittää kaikki päivystyksen käytössä olevat tilat ja siksi ensiapu ja päivystys toimivatkin väistötiloissa koko peruskorjauksen ajan. Peruskorjauksessa mahdollistetaan myös päivystyksen uudet toimintamallit ja tilojen varustelu ja ominaisuudet saatetaan vastaamaan tätä päivää.

Osittain päivystyksen yläpuolella 3. kerroksessa entisen tieteellisen kirjaston paikalla toteutetaan peruskorjaus-/laajennushanke. Islab 3A-hankkeen tuloksena syntyvät tilat vuokrataan Islabille kliinisen genetiikan laboratoriotiloiksi sekä toimistotiloiksi. Tilat otetaan käyttöön helmikuussa 2017.

Vanhan pääsairaalan tilat ja tekniset järjestelmät ovat monilta osin huonossa tai jopa erittäin huonossa kunnossa ja peruskorjaus on välttämätön toimintaolosuhteiden turvaamiseksi. Peruskorjaussuunnittelu pyritään silti tekemään siten, että ensin suunnitellaan tulevaisuuden toimintamallit ja vasta sen jälkeen niille tarkoituksenmukaiset tilat.

Kokonaisuuden pysymiseksi suunnitelmallisena ja tarkoituksenmukaisena Puijon sairaalan Masterplan päivitettiin ja pääsairaalan uudistamisohjelman hankesuunnitelma laadittiin syksyllä 2016. Sekä Masterplan että hankesuunnitelma ovat päätöskäsittelyssä hallituksessa marraskuussa 2016 ja valtuustossa joulukuussa 2016.

Hankesuunnitelman pohjalta edetään vuodeosastojen ja pääsairaalan poliklinikoiden uudistamisen toteutussuunnitteluun vuonna 2017.

Vuoden 2017 aikana toteutetaan talotekniikan järjestelmien uusintoja ja korjauksia siten, että varmistetaan tekniikan toimivuus Pääsairaalan uudistamisohjelman valmistumiseen saakka.

Etupihan liikennejärjestelyt valmistuvat vuoden 2017 aikana.

Hoitotyö

Vuoden 2017 alussa otetaan käyttöön päivitetty Hoitotyön tavoite- ja toimintaohjelma. Ohjelma perustuu kansainvälisesti arvostettuun ns. Magneettisairaala -malliin, jossa toiminnan asiakaslähtöisyys, hoitotyön laatu ja tulokset ovat keskiössä. Tavoite- ja toimintaohjelman avulla varmistetaan hoitotyön johtamisen, ammatillista toimintaa tukevien rakenteiden, hoitotyön asiantuntijuuteen perustuvan ammatillisen toiminnan sekä jatkuvan kehittämisen tavoitteet ja seurantamittarit.

Hoitotyön palveluyksikön toiminta laajenee päivystyksen ja tehohoidon palveluyksikköön vuoden 2017 alusta alkaen. Samalla käynnistetään valmistelutyö yhtenäisen, koko hoitotyön sijaishenkilöstöä koskevan HR-toimintamallin käyttöönottamiseksi KYSissä vuoden 2018 alusta alkaen. Sijaishenkilöstön keskittämisen tavoitteena on yhtenäistää henkilöstöjohtamisen käytäntöjä, varmistaa henkilöstön työpanoksen kohdentuminen potilashoidon vaatimalla tavalla sekä lisätä suunnitelmallisesti henkilöstön ammatillista osaamista ja työhyvinvointia.

Vuoden 2015 aikana Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa aloitettu Shanghai – amk – shp vaihto-ohjelma jatkuu ja sitä kehitetään edelleen.

Ammatillista toimintaa kehitetään työntutkimusten tulosten avulla. Hoitotyön johtajien työtä uudistetaan niin, että heillä olisi enemmän aikaa hoitohenkilöstölle sekä kehittämis-toimintaan. Sairaanhoidajien työtä uudistetaan ja standardoidaan Lean-ajattelun mukaisesti niin, että heillä olisi enemmän aikaa välittömiin asiakastilanteisiin.

Simulaatio-oppimisen kehittäminen

Vuonna 2017 jatketaan erityyppisiä tietotaitopajoja simulaatio-oppimisympäristöön. Tietotaitopajoja käytetään perehdytyksessä, tehtävien kehittämisessä ja täydennyskoulutuksessa. Työpajoilla kehitetään myös potilasturvallisuutta laajemmin.

Simulaatioteknologian avulla tullaan kehittämään myös moniammatillista lääketieteen ja hoitotyön yhteistoimintaa.

Living Lab

Kuopio Innovationin hallinnoiman hankkeen tarkoituksena on paikallisten yritysten tuotteiden / palveluiden testaaminen, kehittäminen ja pilotoiminen oikeassa käyttöympäristössä.

5 Riskienhallinta

Yleistä

Kuntalain (KunL) 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Laki edellyttää myös sairaanhoitopiirin johtosääntöön otettavan määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Johtosäännön mukaisesti edellytetään organisaation kaikilla tasoilla ja toiminnoissa riittävää sisäistä valvontaa ja riskien olemassaolon tunnistamista.

Sairaanhoitopiirin toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Tilintarkastajan tulee tilintarkastuskertomuksessa antaa lausuntonsa siitä, onko kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat keskeinen osa hyvää hallintoa ja johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan organisaation sisäisiä menettelytapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan tuloksellisuus ja laillisuus.

Sen avulla pyritään tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä sekä varmistamaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Sisäisen valvonnan avulla johto hankkii jatkuvasti riittävää, luotettavaa ja ajantasaista tietoa organisaation tilasta ja sen aikaansaannoksista.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä on käytössä ISO 9001:2008 mukainen toimintajärjestelmä, jonka keskeiset osa-alueet ovat toimintakäsikirja, prosessit ja ohjeet. Toimintajärjestelmän mukainen toimintatapa varmistaa lähtökohtaisesti hyvän hallinnon ja johta-

misen, eri organisaatiotasolle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisen ja säännösten mukaisen toiminnan kuntayhtymässä.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on keskeinen osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan käsikirja on liitetty osaksi sisäisen valvonnan yleisohjetta ja ne muodostavat yhdessä kiinteän kokonaisuuden.

Perusteet

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla kehitetään yhteisiä menettelytapoja tunnistaa, arvioida sekä hallita sairaanhoitopiirin toimintaan ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä.

Riskienhallinnan tarkoitus on varmistaa häiriötön palvelutuotanto.

Riskienhallinta järjestetään kokonaisvaltaisesti johtamisjärjestelmän ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Riskienhallinta on osa toiminnan ja talouden suunnittelua, toteutusta ja seuranta. Riskienhallinta on myös tärkeä osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinta on järjestelmällistä toimintaa, missä riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niiden hallintakeinoja suunnitellaan, toteutetaan sekä seurataan.

Laajuus

Sairaanhoitopiirin riskienhallintaa käsitellään

Strategisella tasolla: Kuntayhtymän johtoryhmän tekemät säännölliset riskiarvioinnit ja riskienhallintatoimenpiteet painottuvat strate-

giaan, kuten talouteen, palvelutuotantoon ja toimitusketjuun.

Operatiivisella tasolla: Eri vastuutahojen tekemät säännölliset riskiarvioinnit ja riskienhallintatoimenpiteet keskittyvät merkittävimpiin asioihin, jotka vaikuttavat:

- palvelualueiden toimintaan ja palveluiden laatuun
- potilasturvallisuuteen
- investointi-, hanke- ja kehittämistoimintaan
- työympäristöön ja turvallisuuteen
- tietoturvallisuuteen

Vastuut

Valtuusto päättää kuntalain mukaan sairaanhoitopiirin ja sen konsernin riskienhallinnan perusteista eli riskienhallintapolitiikasta.

Hallituksella on kokonaisvastuu sairaanhoitopiirin riskienhallinnasta. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan ohjeiston ja valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

Sairaanhoitopiirin johtaja toteuttaa valtuuston päättämää riskienhallintapolitiikkaa sekä hallituksen hyväksymää riskienhallinnan ohjeistoa ja raportoi merkittävimmistä riskeistä hallitukselle.

Sairaanhoitopiirin talousjohtaja vastaa riskienhallinnan ohjeistuksesta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Palvelualueen johtaja ja palveluyksikön johtaja vastaavat oman alueensa riskienhallintaprosessin toteuttamisesta.

Johtajaylilääkäri vastaa potilasturvallisuussuunnitelman laatimisesta, joka on osa kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Investointi-, hanke- ja kehittämistoiminnan vastuuhenkilöt vastaavat riskienhallinnasta sairaanhoitopiirin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallinnan ohjeistuksen mukaisesti.

Esimiehet vastaavat työhyvinvointiin, työympäristöön ja turvallisuuteen liittyvien riskien hallinnasta.

Riskien tunnistaminen

Riskien tunnistaminen on perusta kaikelle riskienhallintatoiminnalle. Vain tunnistettuja riskejä on mahdollista hallita. Riskejä tunnistettaessa tulee pitää mielessä riskin määritelmä:

Sairaanhoitopiirissä riski koetaan asiaksi, joka vaikuttaa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Sairaanhoitopiiritasolla tehtävä riskikartoitus tehdään edellä mainitun riskimääritelmän avulla.

Palvelualueiden, potilasturvallisuuden, investointi-, hanke- ja kehittämistoiminnan, työympäristön ja turvallisuuden sekä tietoturvallisuuden riskikartoitukset keskittyvät ensisijaisesti niihin riskeihin, jotka liittyvät kullekin osa-alueelle asetettuihin tavoitteisiin. Toisin sanoen etsitään ensisijaisesti niitä asioita, jotka voivat vaarantaa ko. tahon toiminnan, tavoitteiden saavuttamisen jne.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä riskit jaetaan neljään riskialueeseen:

- Strategiset riskit, jotka liittyvät usein ulkoisiin tapahtumiin ja muutoksiin, jotka vaikuttavat pitkän aikavälin suunnitelmiin ja strategiaan tavoitteisiin.
- Operatiiviset riskit, jotka liittyvät organisaation päivittäiseen toimintaan.
- Taloudelliset riskit, jotka liittyvät taloudellisiin ja rahoituskellisiin tekijöihin.
- Vahinkoriskit, jotka aiheutuvat odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista.

6 Tutkimus ja opetus

Tutkimus

KYSissä on käynnissä yli 500 tieteellistä tutkimusta. Tutkimustoiminnan kehittämiseksi tehdään kiinteää yhteistyötä KYSin erityisvastuualueen (jatkossa KYSin ervan) sairaanhoitopiirien ja Itä-Suomen yliopiston kanssa sekä verkostoidutaan kansallisesti ja kansainvälisesti.

Erva-tutkimustoimikunta

KYSin ervan tutkimustoimikunnassa on monitieteinen edustus KYSin ervan terveydenhuollon toimintayksiköistä, Itä-Suomen yliopistosta ja muista sidosryhmistä.

Toimikunnan tehtävänä on määritellä yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain sekä päättää valtion tutkimusrahoituksen jakamisesta tutkimushankkeille hakemusten perusteella.

Toimikunnan käytännön toiminnan hallinnointi on sijoitettu yliopistosairaalan yhteyteen.

Itä-Suomen Biopankki

Biopankit ovat ihmisperäisten biologisten näytteiden kokoelmia, joihin on liitetty tietoja näytteen antajan terveydestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Näytteet voivat olla esimerkiksi kudosta, seerumia, aivoselkäydinnestettä tai soluista eristettyä DNA:ta.

Biopankit ovat merkittävä uusi avaus tieteellisen tutkimuksen ja potilashoidon kehittämisessä. Biopankit ovat näkyvästi esillä myös kansallisessa terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategiassa (TEM raportti 12/2014).

Itä-Suomen Biopankki perustettiin syyskuussa 2014, se sai toimiluvan lokakuussa 2015. Sen omistavat Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Itä-Suomen yliopisto, Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntayhtymät ja Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä. Toiminnan vakiinnuttaminen tulee kestämään useamman vuoden.

Tieteellisen tutkimuksen tukipalvelut

Tieteellisen tutkimuksen tueksi on luotu palveluita, jotka helpottavat terveystieteellisen tutkimuksen tekemistä KYSissä, erityisvastuualueen keskussairaaloissa ja perusterveydenhuollossa sekä Itä-Suomen yliopistossa.

KYSin Tiedepalvelukeskus tuottaa terveyden tutkimuksen hallinnon asiantuntija- ja tukipalveluita sekä antaa neuvontaa, koulutusta ja käytännön tukea lausunto- ja lupa-asioissa, tilastotieteessä ja tutkimuseettisissä kysymyksissä.

Lisäksi Tiedepalvelukeskus huolehtii osaltaan terveyden tutkimukseen, sen koulutukseen ja rahoitukseen liittyvän ajankohtaisen tiedon jakamisesta KYSin ervalle. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tutkimuseettinen toimikunta antaa lausunnon erityisvastuualueellaan tehtävistä terveyden tutkimuksista.

Tutkijakoulutus

Itä-Suomen yliopiston terveystieteiden tiedekunnassa toimii neljä tiedekunnan omaa tohtoriohjelmaa:

- Kliininen tohtoriohjelma ml. hammaslääketiede
- Lääketutkimuksen tohtoriohjelma
- Molekulaarisen lääketieteen tohtoriohjelma
- Terveystieteiden tohtoriohjelma.

Yhteistyötä on paljon Itä-Suomen yliopiston ja KYSin järjestämässä monitieteisessä Kliinissä tohtoriohjelmassa, johon kuuluu yli 200 nuorta tutkijaa.

Tohtoriohjelman tarkoituksena on tukea ja nopeuttaa erityisesti kliiniseen tutkimukseen tai kliinisiin aineistoihin liittyvän väitöskirjatyön tekemistä. Ohjelman koulutustavoitteena on tuottaa omatoimiseen ja ryhmässä tehtävään kliiniseen tutkimukseen kykeneviä ammattilaisia. Tohtoriohjelman tarjoama tutkijakoulutus järjestetään ensisijaisesti KYSissä ja verkko-opetuksena.

Hoitotieteen valtakunnallinen tutkijakoulu on viiden yliopiston verkostokoulu, jossa Itä-Suomen yliopiston hoitotieteen laitoksella on tutkijapaikkoja. Hoitotieteen alalla osallistutaan myös kansainväliseen tutkijakoulutoimintaan. Hoitotieteen laitoksen kanssa kehitetään yhteistyötä näyttöön perustuvan koulutuksen ja opetuksen alueella. Tieteellistä tutkimusta keskitetään yhä enemmän kehittämään kliinistä hoitotyötä ja johtamista. Yliopistosairaalan henkilöstöä osallistuu myös hoitotieteen laitoksen tutkimus- ja kehittämisprojektien kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin.

Vuoden 2017 aikana keskitytään Magneettisairaala-malliin liittyvään tutkimustoimintaan. Tutkimushankkeen keskeisenä tavoitteena on se, että ammatilliset rakenteet, prosessit ja johtaminen sekä jatkuva kehittäminen varmistavat potilashoidon laadun ja tulokset. Tutkimuksella kehitetään Magneettisairaala-mallin mukaisia toimintakäytänteitä ja arviointimenetelmiä edellä mainituilla alueilla.

Opetus

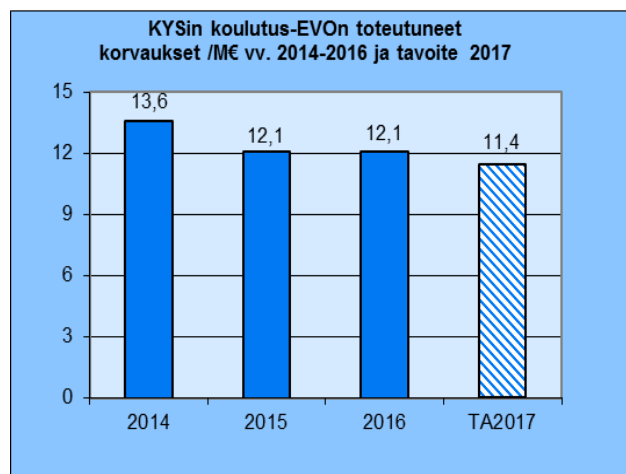
KYSin ervan sairaalat toimivat Itä-Suomen yliopiston, ammattikorkeakoulujen ja ammattija aikuisopistojen opiskelijoiden koulutus- ja harjoittelupaikkana.

Vuodesta 2014 lähtien lääketieteen opetuksen aloittaa noin 164 uutta lääketieteen opiskelijaa. Kliinisessä opetuksessa lukukausien aikana on jatkuvasti noin 600 lääketieteen kandidaattia. Laajennetun koulutuksen kliininen vaihe alkaa syksyllä 2016. Se edellyttää sisäisiä rakenteellisia ja toiminnallisia järjestelyjä. Myös tarve opetuksen nykyistä laajempaan hajauttamiseen alueen keskussairaaloihin ja terveyskeskuksiin kasvaa.

Lääketieteen lisensiaatiksi valmistuu vuosittain noin 130 kandidaattia. Erikoislääkärikoulutuksessa pyritään luomaan joustavat koulutettavien sairaalasta toiseen siirtymiset. Vuosittain valmistuu n. 60 - 70 erikoislääkäreä. Valmistuvien erikoislääkäreiden määrä ei vastaa tarvetta alueella, jos nykyinen palvelurakenne säilyy.

KYSissä työskentelee Itä-Suomen yliopiston 80 sivuvirkaista professoria ja kliinistä opettajaa. Keski-Suomen keskussairaalassa toimii 5 lääketieteen professoria ja Pohjois-Karjalan keskussairaalassa yksi professori.

Opetuksista aiheutuvia kustannuksia kattamaan saatava valtionosuus (koulutus-EVO) määräytyy opiskelunsa aloittavien sekä lääketieteen lisensiaatiksi ja erikoislääkäriksi valmistuvien määrän perusteella. Vuositasolla korvaus on ollut noin 12 miljoonan euron luokkaa ja nyt hammaslääketieteen koulutuksen alettua siihen on saatu lisäystä noin 1 M€.

KYSissä harjoittelee vuosittain noin 1 000 hoitotyön, kuntoutuksen ja diagnostiikan alan opiskelijaa. Oppilaitosten KYSille maksamat ohjausvastuupalkkiot käytetään hoitohenkilökunnan ammattitaidon ja ohjausvalmiuksien sekä opetuksen koordinoitijajärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

KYSin sisäisissä, Pohjois-Savon alueellisessa, KYSin ervan sekä valtakunnallisessa verkostossa kehitetään opiskelijaohjausta. Opiskelijaohjauksen laatusuosituksia otetaan käyttöön ja käyttöä arvioidaan sekä päivitetään.

Perustason (2 op.) ja syventävän tason (1 op.) ohjaajakoulutuksella, jossa hyödynnetään muun muassa simulaatiopedagogiikkaa ja verkko-opetusta, vahvistetaan henkilöstön ohjausosaamista. Koulutuksen vaikuttavuutta mitataan kansallisesti käytetyllä ohjausosaamisen mittarilla.

Hoitotyön kliniset opettajat kehittävät yhteistyössä vastaanotto- ja kotiutusyksikön kanssa uutta toimintamallia ja syventävät sitä. Kehitteillä on myös useita tietotaitopajoja simulaatiokeskukseen, joita käytetään henkilöstön täydennyskoulutukseen ja perehdytykseen.

Näyttöön perustuvia opetusmenetelmiä kehitetään jatkuvasti ja niitä käytetään monipuolisesti ja laadukkaasti uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden opettamisessa ja ohjauksessa. Opetustoimintaa uudistetaan uusien innovaatioiden avulla ja kehitetään alueellisissa, kansallisissa sekä kansainvälisissä asiantuntijaverkostoissa.

Hoitotyöntekijät jakavat tietoa ja konsultoivat hoitotyön asiantuntijoita asiakkaan parhaaksi. Monialaiset kehittämistiimit edistävät näyttöön perustuvien käytäntöjen omaksumista ja toimintatapojen yhtenäistämistä.

Paikallisissa, alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa kehitetään opiskelijalähtöistä ohjausmallia. Vuosittain järjestetään alueellinen opiskelijaohjauksen koulutuspäivä. Opetus- ja ohjaustoimintaa uudistetaan uusien innovaatioiden avulla, kuten perustamalla vuodeosastotoiminnan opetusosasto KYSiin. Tavoitteena on, että jokainen asiakas, uusi työntekijä ja opiskelija saavat laadukasta ohjausta. Ohjauksen laadua mitataan näyttöön perustuvilla mittareilla.

Henkilöstön täydennyskoulutuksissa hyödynnetään monipuolisia ja vaikuttavia opetusmenetelmiä, kuten virtuaalista oppimista.

7 Talousarvio 2017

Taloussuunnitelma on laadittu vuosille 2017 – 2019. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on kuntalain edellyttämä talousarviovuosi. Kuopion yliopistollisen sairaalan tuloslaskelma sekä rahoituslaskelma ja investointilaskelma ovat taloussuunnitelman liitteenä.

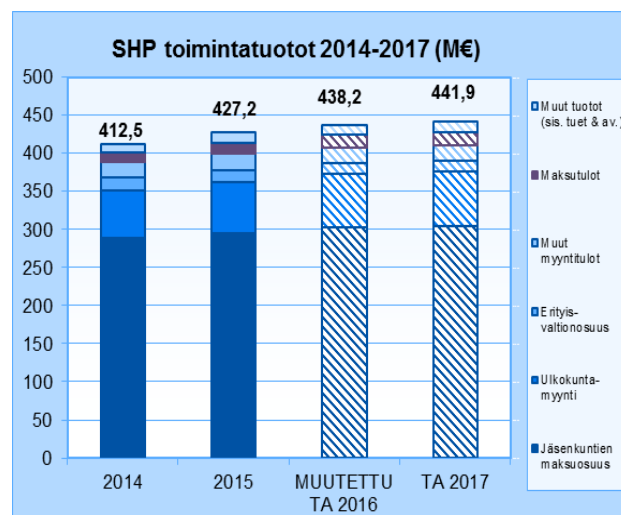
Vuoden 2017 talousarvion suunnittelun lähtökohdat ja laskentaperusteet

Tuloslaskelma 2016 ja 2017:

Kuntayhtymän hallituksen valmisteleva vuoden 2017 talousarvioesitys perustuu seuraaviin lähtökohtiin. Vuoden 2016 luvut sisältävät muutetun talousarvion.

	MUUTETTU TA 2016	TA 2017	Muutos -%
Toimintatuotot	438,2	441,9	0,8 %
- jäsenkuntien maksuos.	303,7	305,3	0,5 %
- ulkokuntamyynti	69,6	72,2	3,8 %
- muut tuotot yhteensä	64,9	64,4	-0,9 %
<u>Valm. omaan käyttöön</u>	1,7	1,5	-12,5 %
Toimintakulut	-415,1	-414,6	-0,1 %
- henkilöstökulut	-231,3	-228,1	-1,4 %
- palveluiden ostot	-99,5	-102,2	2,7 %
- tarvikkeiden ostot	-72,6	-73,5	1,2 %
- muut kulut yhteensä	-11,7	-10,9	-7,2 %
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>			
- rahoitustuotot	0,9	0,8	-10,5 %
- rahoituskulut	-4,3	-4,6	7,0 %
Vuosikate	21,5	25,1	16,7 %
Poistot	-20,5	-24,4	18,5 %
Satunnaiset erät ja tp-siirrot	0,1	0,1	35,6 %
Tilikauden yli-/alijäämä	1,0	0,8	-19,6 %

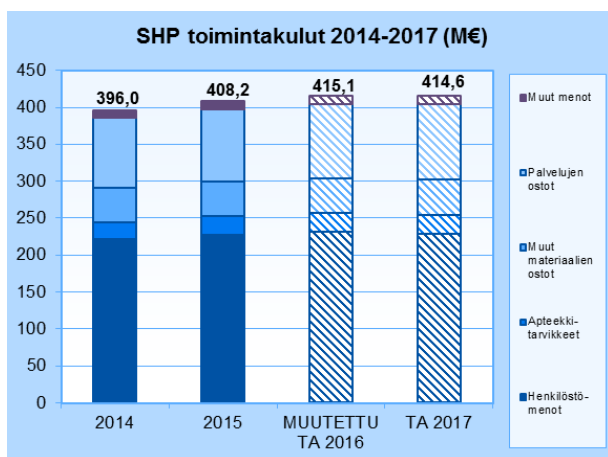
Toimintatuotot

- Toimintatuotot ovat yhteensä 441,9 M€. Jäsenkuntien maksuosuus on 305,3 M€. Kasvua muutettuun talousarvioon 0,5 %, joka muodostuu vuoden 2016 talousarvioon lisäystä 1,2 % (3,8 M€), ICT varautumisen kustannuksista (3,0 M€) sekä kilpailukyky sopimuksen vaikutuksista (-5,2 M€). Tämän lisäksi Kuopion kaupungin kanssa on sopimus Kuopion psykiatrian keskuksen toiminnasta, jonka perusteella Kuopio maksaa korvauksia noin 4,6 M€.
- Hoitopalvelujen myynnin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin ulkopuolelle (ulkokuntamyynti) arvioidaan olevan yhteensä 72,2 M€.
- Muita myyntituottoja, joita kertyy lähinnä sopimuslaskutuksesta (Kuopion psykiatrian keskus) sekä kliinisten tukipalveluiden taseyksiköiden myynnistä sairaalan ulkopuolelle, arvioidaan kertyvän yhteensä noin 20,8 M€. Summa sisältää myyntituloja kuntayhtymän sisäiseltä perusterveydenhuollon liikelaitokselta 1,9 M€.

- Opetustoiminnan erityisvaltionosuuden (koulutus-EVO) arvioidaan vuonna 2017 olevan 11,4 M€ ja valtion tutkimusrahoituksen (VTR) terveyden tutkimukseen 2,2 M€. EVO-rahoituksen ja VTR-rahoituksen osuus vuodelle 2017 määritellään valtion budjetin päätöksentekomenettelyn yhteydessä ja sen osuus KYSin osalta selviää lopullisesti vasta vuoden 2017 alussa. Mikäli erityisvaltionosuutta ja valtion tutkimusrahaa tulee talousarviosta poikkeava summa, muuttuu talousarvio sen mukaisesti. Hallitus päättää tältä osin talousarvion muutoksista.
- Maksutuottoja kertyy vuoden 2017 aikana yhteensä 16,6 M€.

Toimintakulut

- Toimintakulujen arvioidaan vuonna 2017 olevan yhteensä 414,6 M€.
- Henkilöstökulut ovat talousarvion mukaan 228,1 M€. Kilpailukyky sopimuksen vaikutus palkkoihin on -2,2 M€ ja henkilösivukuluihin -4,2 M€. Henkilösivukuluihin on varattu summa, joka on 27,0 % henkilöstölle maksettavista palkoista plus varhaismaksu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti 1,5 M€.
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on varattu yhteensä 73,5 M€.
- Palveluiden ostoihin käytetään 102,2 M€ vuonna 2017.

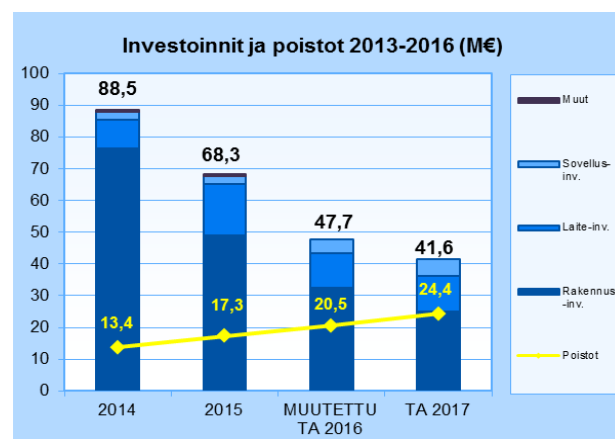
Rahoituskulut ja -tuotot

- Kuntayhtymän rahoituskulut ovat vuonna 2017 yhteensä 4,6 M€, josta jäsenkunnille maksettava peruspääoman korko on 1,0 M€. Rahoitustuottoja saadaan n. 0,8 M€.

Vuosikate ja poistot

- Vuosikate vuonna 2017 on 25,1 M€ ja poistot 24,4 M€.

Investoinnit

Vuoden 2017 talousarvio sisältää 41,6 M€ investointeja, jotka jakautuvat seuraavasti:

- rakennusinvestoinnit 24,9 M€
- atk-sovellukset 5,5 M€
- laitteet 11,2 M€

Vuoden 2017 suurimmat rakennusinvestoinnit ovat Puijon sairaalan peruskorjausvaiheen 1 kustannuksia 13,0 M€ ja peruskorjausvaiheen 2 kustannuksia 2,5 M€.

Suurimmat laitehankinnat ovat ensihoidon 10 ambulanssia varusteineen 1,3 M€ ja kuvantamiskeskukselle röntgentomografialaite 1,1 M€, hybridisalin angiolaitteisto 1,2 M€ ja MRI-laitteisto 1,3 M€.

Sovelluksiin varataan yhteensä 5,5 M€. Sovellusinvestointien varaus on 3,7 M€ ja ICT-varautumisen on 1,8 M€. Merkittävimmät sovellusinvestointikohteet liittyvät potilasjärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon.

Vuoden 2018 talousarvioon varataan hankintamäärärahat sydänkeskuksen magneettinavigointijärjestelmän päivitykseen (0,5 M€) ja sepelvaltimoiden varjoainekuvauslaitteistolle x 4 liitännäistarvikkeineen (4,0 M€). Tällä valtuutetaan kilpailuttamaan ja tilaamaan kyseiset investoinnit vuoden 2017 aikana.

Talousarvion sitovuus

Seuraavat palveluyksiköt toimivat taseyksikköinä, joille laaditaan käyttösuunnitelman yhteydessä oma käyttötalousosa, investointiosa ja rahoitusosa sekä tilinpäätöksessä näiden lisäksi tase:

- Kanttiini ja virkistyspalvelut
- Lääkehuolto
- KYS-Sydänkeskus
- KYS-Neurokeskus
- KYS-Kuvantamiskeskus

Sitovuustasot

Talousarvio sitoo hallitusta suunnitellulla toimintatasolla seuraavasti:

- Jäsenkuntamyynä yhteensä
- Investoinnit yhteensä
- Tilikauden ylijäämä

Palvelualueiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asetetaan siten, että kuntayhtymälle hyväksyttyä strategiaa voidaan toteuttaa.

Hallitus antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta. Kuntayhtymän johtaja voi talousarviovuoden aikana tehdä määrärahojen tai muiden resurssien siirtoja, joita se katsoo tarpeelliseksi hyväksytyn strategian toteuttamiseksi. Hallitus vastaa taloussuunnitelmassa hyväksytyjen kehittämishankkeiden tavoitteiden seurannasta.

Lainanottovaltuudet

Johtosäännön 27 §:n mukaisesta yhtymävaltuuston päätösvallasta siirretään kuntayhtymän hallituksen päätettäväksi kuntayhtymän lainanotosta päättäminen yhtymävaltuuston talousarviossa tai erikseen tekemän päätöksen asettamissa rajoissa.

Kuntayhtymän hallituksella on valtuudet sitoutua pitkäaikaiseen lainoitukseen investointien rahoittamiseksi siten, että vuosina 2017 - 2019 lainapääoma voi kasvaa enintään 120 M€:lla.

Tilapäistä lainaa (esim. pankkilimiittitili tai kuntatodistukset) voidaan maksuvalmiuden turvaamiseksi käyttää enintään 50 M€.

Hankintojen rahoituksessa voidaan käyttää vuokrausta tai leasing-rahoitusta. Leasing-rahoituksen enimmäismäärä voi vuonna 2017 olla enintään 10 M€.

Lainanantovaltuudet

Sairaanhoitopiiri voi myöntää hallituksen päätöksellä tytäryhteisölle lyhytaikaista ja pitkäaikaista lainaa.

Ympäristöohjelma

Sairaanhoitopiirillä on sertifioitu ympäristöohjelma. Ohjelma on hyväksytty hallituksessa. Ohjelman toteuttamisesta annetaan vuosittain erillinen ympäristöraportti hallitukselle. Raportti annetaan tilinpäätöksen yhteydessä tiedoksi valtuustolle.

Sairaanhoitopiiri on päättänyt sitoutua Kuntalan energiatehokkuussopimukseen vuosille 2017–2019 ja toteuttaa toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Uudet tutkimushankkeet

Tieteellinen tutkimus on yksi KYSin keskeinen yliopistosairaalaatehtävä. Uusia tutkimuksia käynnistyy vuosittain yli 100 ja kaikkiaan tällä hetkellä on käynnissä lähes 500 tutkimushanketta.

Tutkimustoiminnan jatkuvuuden kannalta ulkopuolisen kilpaillun rahoituksen saaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Merkittävät institutionaaliset rahoittajat (esim. Suomen Akatemia, Tekes, EU) edellyttävät myöntäessään rahoitusta, että hakijaorgani-

saatio vastaa hakuehtojen mukaisesta omaraahoitusosuudesta. Tähän tarkoitukseen ei voi käyttää ristiin valtion tutkimusrahoitusta eikä myöskään sopimuspohjaista yritysten rahoitusta.

Talousarvioon on tehty tätä varten 200 000 €:n varaus vuositason hakuvaiheen omaraahoitusosuuksiin. Toteutuneiden hankkeiden yhteenlasketut vuositasen omarahoitussummat ovat olleet noin 100 000 €:n tasolla.

Sairaanhoitopiiri voi käynnistää tärkeäksi katsottavia kiireellisiä tutkimushankkeita ylittäen edellä mainitun määrärahan.

8 Jäsenkuntien palvelut ja perittävät korvaukset

Palveluiden kysyntä

Palveluiden kysyntä on pysynyt entisellä tasolla. Vuonna 2016 läheteiden määrän arvioidaan olevan noin 94 000. Lukumääräisesti läheteiden määrä olisi 0,1 % pienempi kuin 2015. Saapuvien läheteiden määräksi vuodelle 2017 on arvioitu 94 314 lähetettä.

Avohoitopainotteisemman toiminnan lisääminen näkyy lisääntyneinä poliklinikkakäynteinä. Toimenpiteissä päiki-toimenpiteet kasvavat suhteessa eniten.

Jäsenkuntien maksuosuudet

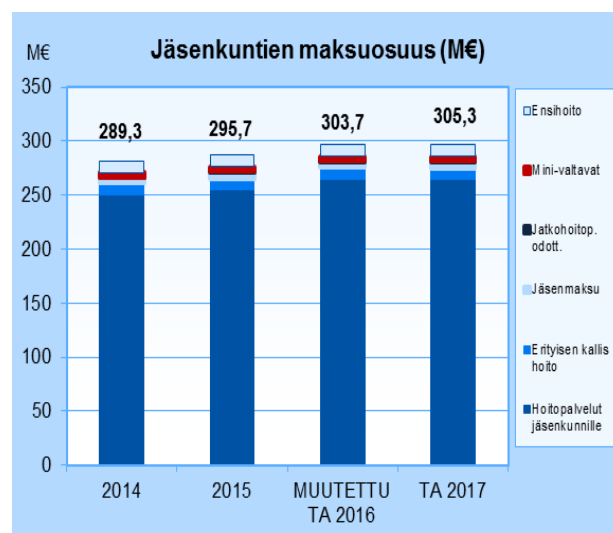
Jäsenkuntien maksuosuus sairaanhoitopiirille koostuu hoitopalvelujen myynnistä, erityisen kalliiden potilaiden hoidosta, erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuudesta (ns. jäsenmaksu) sekä ensihoidon maksuosuudesta.

Lisäksi sairaanhoitopiiri veloittaa erikseen jatkohoitaa odottavista potilaista, ns. Mini-Valtava -potilaista ja muista läpilaskutettavista eristä (sairaanhoidolliset ostopalvelut).

Mini-Valtavat ovat toisessa sairaanhoitopiirissä hoidettuja potilaita, joilla ei ole maksusitoumusta, esim. opiskelijat ja päivystyspaukset. Lisäksi Mini-Valtaviin luetaan TEOn lähettämät potilaat (Niuva).

Kuopion kaupungin kanssa on lisäksi tehty sopimukset mm. Kuopion psykiatrian keskuksen toiminnasta ja tämän palvelun tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta.

Jäsenkuntien suunniteltu maksuosuus vuodelle 2017 on yhteensä 305,3 miljoonaa euroa (ilman sopimuslaskutusta). Tämä on noin 0,5 % (1,6 M€) enemmän kuin vuoden 2016 jäsenkuntien talousarvio. Lähtökohtana oli maksuosuuksien kasvu 1,2 % (3,8 M€) vuoden 2016 talousarviosta. Lisäksi maksosuudessa on huomioitu jäsenkuntien osuus ICT-varautumisen kustannuksista (3,0 M€) ja kilpailukykysovimuksen vaikutus (-5,2 M€).

Jäsenkuntien hoitopalvelulaskutus perustuu palveluiden käyttöön. Erityisen kalliin hoidon kohdalla noudatetaan lakisääteistä tasausjärjestelmää, joka pohjautuu asukaskohtaiseen maksuun ja potilaskohtaiseen kustannusten kertymään. Myös erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan asukaskohtaisella maksulla. Jatkohoitaa odottavien potilaiden maksut, Mini-Valtavat sekä muut läpilaskutettavat erät laskutetaan toteutuman mukaan.

Ensihoidon kuntalaskutus

Vuoden 2015 alusta laskutusta muutettiin seuraavasti:

Maksuosuus määräytyy 50/50 mallilla siten, että talousarvion maksuosuusprosentit kunnille määritellään edellisen päättyneen vuoden asukaslukujen (50 %) ja potilaan kotikunnan tehtävämäärien (50 %) suhteessa (esim. vuoden 2017 talousarvio vuoden 2015 tehtävämäärien perusteella).

Siirtymäkaudella vuosina 2015 – 2016 on huomioitu vain sovittu osuus maksuosuuden muutoksesta, mutta vuodesta 2017 alkaen maksuosuus määräytyy kokonaisuudessaan 50/50 mallilla.

Ennakkolaskutus vuoden aikana tehdään 1/12 osina (tai 1/24 osina) pohjautuen talousarvioon. Vuoden loputtua lasketaan sovittujen laskutussääntöjen perusteella lopullinen maksuosuus ja tehdään tasauslaskutus.

Hinnoitteluperusteet

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 21 §:n mukaan kuntayhtymän menot katetaan perussopimuksessa mainittua erityisvelvoitteista aiheutuvien menojen maksuosuutta lukuun ottamatta annetuista palveluista perittävillä korvauksilla. Suurten investointien osalta valtuusto voi päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä, että niiden kustannukset katetaan joko kuntayhtymän lainanotolla tai jäsenkuntien peruspääoman korotuksella.

Hinnoittelussa otetaan huomioon palveluiden tuottamisesta aiheutuvat todelliset kustannukset sekä taseyksiköiden osalta tarvittaessa myös markkinahinta. Hinnoittelusta vastaa talousjohtaja.

Vuoden 2017 hoitopalveluiden hinnoittelu perustuu DRG-tuotteistukseen. Hintojen määrittelyperusteena käytetään kustannuslaskentaa. Tuotteet koostuvat suoritteista ja DRG-tuotteille on määritetty hinta keskimääräiseen suoritteikäyttöön perustuen. Merkittävästi keskihinnasta poikkeavat palvelut laskutetaan suoritteiden summana. Myös ne palve-

lut, joille ei (toistaiseksi) pystytä määrittelemään luotettavaa DRG-hintaa, laskutetaan suoritteiden summana. Tavoitteena on, että keskihintaan perustuvan laskutuksen osuus kasvaa.

Erityisen kalliin hoidon tasaus

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 25 §:n mukaan kuntayhtymässä tasataan poikkeuksellisen suuria potilaskohtaisia lisäkustannuksia. Kustannukset katetaan asukaskohtaisella maksulla, jonka suuruuden valtuusto vahvistaa talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Valtuusto päättää samassa yhteydessä sen euromääräisen rajan, jonka ylittävät kustannukset kuuluvat tasausjärjestelmän piiriin samoin kun sen, peritäänkö jäsenkunnilta edellä mainitun euromäärän ylittävältä osalta osakorvausta. Osakorvaus voi olla erisuuruinen erikoisaloilla/sairausryhmissä.

Tasausmaksu peritään vuonna 2017 jokaiselta sairaanhoitopiiriin jäsenkunnalta asukaslukuperusteisesti. Poikkeuksellisen suuria potilaskohtaisia kustannuksia arvioidaan kertyvän 11,0 M€ eli noin 44 € / asukas.

Vuonna 2017 tasausrajana käytetään 80 000 €. Jos potilaan hoidosta kalenterivuonna aiheutuneet kustannukset ylittävät 80 000 €:n rajan, tasataan tasausrajan ylimenevät kustannukset asukaslukujen suhteessa. Jos potilaan hoito jatkuu yli kalenterivuoden tai hän tulee seuraavana vuonna uudelleen sairaanhoitoon, alkaa tasausjärjestelmän mukainen korvausjärjestelmä toimia edellä kuvatulla tavalla alusta.

Tasausjärjestelmää sovelletaan kaikkiin kuntayhtymässä tehtäviin hoitoihin ja kaikkiin kuntayhtymän kautta laskutettaviin hoitopalveluihin.

Erityisvelvoitteiset maksuosuudet

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 20 §:n mukaisesti sairaanhoitopiirille määräytyistä ja annetuista erityisvelvoitteista aiheutuvat menot katetaan

maksuosuuksilla, jotka peritään jäsenkunnilta niiden asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Tällaisia tehtäviä voivat olla esim. potilasvaikutusmaksut, kriisivalmiuden ylläpito, aluevasteuutehtävät (mm. laadunvarmistus, ohjaus, koulutus, apuvälinekeskus) sekä opetus- ja tutkimustoiminnasta sellaiset tehtävät, mitä ei rahoiteta erillisrahoituksena.

Kuntayhtymän talousarvion sivuilla 51 - 53 (Jäsenmaksulla katettavat erityisvelvoitteet vuonna 2017) on yksityiskohtainen selvitys jäsenmaksun kautta rahoitettavista menoista palvelualueittain. Erityisvelvoitteista perittävä jäsenmaksu on 5,8 M€. Jäsenmaksu kanneetaan kunnilta 1/12 kuukausittain. Asukasta kohti jäsenmaksu on 23 euroa.

Ennakonkanto

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 22 §:n mukaan kuntayhtymän valtuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä siitä, kannetaanko jäsenkunnilta niille myytävistä palveluista ennakkoa.

Vuonna 2017 kannetaan jäsenkunnilta kuukausittain ennakkoa. Ennakon suuruus on 1/12 taloussuunnitelman mukaisesti ennakoiduista jäsenkunnille myytäväksi arvioiduista hoitopalveluiden yhteissummasta sekä jäsenmaksun kautta rahoitettavista menoista. Myös Kuopion psykiatrian keskuksen sopimuslaskutus kannetaan 1/12 osin kuukausittain.

Perittyä ennakkoa verrataan kunkin jäsenkunnan ostamista palveluista kertyneisiin kustannuksiin kuukausittain jälkikäteen. Tällöin jäsenkunnalle hyvitetään kannetut ennakot ja vastaavasti peritään lisäsuoritus, mikäli ennakot eivät riitä kattamaan toteutuneesta palvelujen ostoista aiheutuneita kuluja.

Kannetut ennakot eivät sisällä muista sairaanhoitopiireistä tulevia läpilaskutettavia eriä. Ennakot eivät myöskään sisällä jatkohoittoa odottavien potilaiden hoitomaksuja, erityisen kalliin hoidon tasausta eikä ostopalveluja.

Jäsenkuntien ennakot peritään kuukausittain siten, että kunkin kuukauden 2. päivänä peri-

tään 50 % ennakoista ja 13. päivänä 50 % ennakoista.

Peruspääoman korko

Jäsenkunnille maksetaan vuonna 2017 peruspääoman korkoa 1,0 %, yhteensä noin 1,0 M€.

Alijäämien kattaminen

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä oli kattamattomaa alijäämää 10 291 476 € 31.12.2015. Alijäämä tullaan kattamaan vuosien 2016–2018 aikana seuraavasti:

- 2,8 M€ tilikausien ylijäämillä
- 1,2 M€ myyntivoitoilla
- 3,0 M€ vuonna 2017 ja 3,3 M€ vuonna 2018 perussopimuksen 24 §:n mukaisilla maksuilla.

9 Liikelaitokset

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos Kysterin taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2019 on liitteenä 2.

Kysterin tavoitteet

Valtuuston asettama taloudellinen tulostavoite Kysterille on nolla.

Kysterin sijoitusrahaston pääomalle maksetaan rahastosäännön mukainen korko, joka on 3 %. Lisäksi peruspääomalle maksetaan 1 %:n vuotuinen korko.

Kuntayhtymän tarkastelu

Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän talouteen esitetään laskelmin, joissa liikelaitos on yhdistelty KYSin tuloslaskelmaosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Laskelmista on eliminoitu liikelaitoksen ja KYSin välinen sisäinen kauppa. Nämä laskelmat löytyvät liitteestä 3.

10 Konserniin kuuluvat yhteisöt

Kuntayhtymän konsernia johtavat valtuusto ja hallitus. Konsernivalvonnassa noudatetaan hallituksen hyväksymiä konserniohjeita.

Tytäryhteisöt

Tytäryhteisöiksi lasketaan ne yhteisöt, joissa kuntayhtymällä on tosiasiallinen määräysvalta. Tytäryhteisöjen keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään taloussuunnitelmassa ja tavoitteiden seuranta tapahtuu konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

Kuntayhtymään kuuluvat seuraavat tytäryhteisöt (omistusosuus suluissa):

- o Sakupe Oy (51,00 %)
- o Kiinteistö Oy Mustinlampi (100 %)
- o Kiinteistö Oy Isoharja (79,60 %)
- o Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö sr (100 %)

Tytäryhteisöjen tavoitteet 2017 - 2019:

Sakupe Oy

Sakupe Oy		
Mittari (1 000 €)	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
Liikevaihto	12 699	15 700
Tulostavoite	-312	800
Investoinnit	6 800	650
Pitkäaikaisen velan määrä	5 575	4 275
Omavaraisuusaste	41 %	> 40 %

1. Tulostavoitteet

1a) Toiminnalliset tavoitteet

Sakupe Oy:n toiminnan volyymi ja omistaja-asiakkaiden määrä on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Yhtiön molemmat tuotantolaitokset toimivat uudistetuissa tuotantotiloissa, joka on paitsi lisännyt tuotantokapasiteettiämme, parantaa myös prosessin tehokkuutta.

Tätä taustaa vasten lähivuosien avaintavoiteiksi on asetettu seuraavat osa-alueet:

- tehokkuuden parantaminen, mittarina kg/hlö/tunti (prosessinäkökulma)
- toiminnanohjaus- ja tilausjärjestelmien uudistaminen (prosessi- ja asiakasnäkökulma)
- toimitusvarmuuden- ja toiminnan laadun parantaminen sekä uusien palvelumallien kehittäminen (esim. työvaateautomaatit ja UHF-mikrosiruteknologia), mittarina tärkeimpien tuotteiden toimitusvarmuusprosentti (asiakasnäkökulma)
- turvallisuuden parantaminen, mittarina työtapaturmien määrä ja niitä ennaltaehkäisevät toimet (henkilöstönäkökulma)

1b) Taloudelliset tulostavoitteet

Liikevaihdon ennustetaan kasvavan maltillisesti ainakin suunnittelukauden alussa. Kasvun odotetaan syntyvän ensisijaisesti Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin laajentuneen palvelun myötä. Kasvupotentiaalia nähdään muuallakin, lähinnä Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueilla.

Palveluhintojen maltillinen kehitys, yhdistettynä nousevaan kustannustasoon, vaikuttanee suunnittelukaudella kannattavuuteen.

Pohjois-Savossa laajasti sovellettavan IS-Hankinnan yhteistekstiilejä koskevan puitesopimuksen hintoihin ei tehdä korotusta, vaan hinnat pidetään jo viidettä vuotta peräkkäin ennallaan.

Pitkällä tähtäimellä yhtiömme tavoitteena on pitää oman pääoman tuotto keskimäärin 6 - 10 %:n välillä ja omavaraisuusaste noin 50 - 60 %:n tasolla.

2. Investoinnit

Viime vuosina toteutetuilla investoinneilla on laitettu yhtiömme toimintapuitteet kuntoon siten, että ne vastaavat kasvanutta asiakasmäärää, laajentunutta toimialuetta sekä nykypäivänä henkilöstön työoloille asetettavia vaatimuksia.

Lähi vuosina investointitarpeet ovat selvästi maltillisemmat ja uusin investoinnit suuntautuvat lähinnä uuden teknologian parempaan hyödyntämiseen asiakaspalvelussa ja tuotannon tehokkuudessa (työvaateautomaatit, uusi toiminnanohjausjärjestelmä, automaatiojärjestelmät) sekä työturvallisuuden parantamiseen (esim. suojarakenteet). Lisäksi tehdään välttämättömät korvausinvestoinnit vanhenevan konekannan osalta.

Sakupe Oy:ssä on laadittu hallituksen linjausten pohjalta vuoteen 2023 ulottuva investointisuunnitelma. Investointiohjelmaa toteutetaan huomioiden kulloinkin vallitsevat tuotannolliset, taloudelliset ja koneiden kuntoon liittyvät seikat.

3. Toiminnan vakaus ja riskien hallinta

Tuotantokoneiden tehokkuus ja ajanmukaisuus sekä osaava työvoima ovat Sakupe Oy:n tuotannon vakauden kannalta keskeisiä tekijöitä. Yhtiömme kaksi tuotantolaitosta on varustettu kattavasti sairaaloiden tekstiilihuoltoon sopiviksi, jolloin ne voivat tarvittaessa tukea toinen toistaan. Tämä parantaa merkittävästi toiminnan varmuutta sekä jatkuvuudenhallintaa myös poikkeusoloissa.

Tuotantotekijöihin liittyviä riskejä pyrimme hallitsemaan myös suunnitelmallisella kunnossapidolla, ennakoimalla kalustoon liittyviä riskejä sekä pitämällä huolta henkilöstön kouluttamisesta ja työvoiman saatavuudesta. Yhtiön vakuutusturva on ajan tasalla.

4. Muuta huomioitavaa

Kansallinen hankintalaki uudistuneen vuoden 2017 alkupuolella, ja sote-palvelut toteutettaneen vuoden 2019 alusta alkaen uuden maakuntamallin mukaisesti. Näiden lakimuutosten yhteisvaikutus muuttaa toimintaympäristöämme merkittävästi, erityisesti suunnittelukauden loppupuolella.

Voimassa olevan hankintalain ja strategiamme mukaisesti yhtiömme voi tuottaa vähäisessä määrin palveluita myös muille kuin omistajilleen. Uusi kansallinen hankintalaki supistaneen oleellisesti kunnallisten yhtiöiden mahdollisuutta tuottaa palveluita avoimelle sektorille.

Lisäksi sote-uudistus merkinnee muutoksia paitsi yhtiömme omistuspohjassa myös asiakaskunnassa. Maakuntamallin toteutuessa, osa nykyisistä terveydenhuollon asiakkaistamme siirtynee valinnanvapauden lisääntymässä toimimaan avoimella sektorilla. Tällöin tekstiilipalvelun tuottaminen näille asiakkaille sidosyksikköasemasta ei ole enää välttämättä mahdollista.

Luotamme yhtiömme kilpailukykyyn ja kykyymme palveluiden jatkuvaan parantamiseen myös muuttuvassa toimintaympäristössä. Yhtiömme hallitus on käynnistänyt strategian päivitysprosessin, joka osaltaan palvelee myös valmistautumista näihin muutoksiin.

Kiinteistö Oy Mustinlampi

Kiinteistö Oy Mustinlampi		
Mittari (1 000 €)	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
Liikevaihto	4 839	5 000
Tulostavoite	549	0
Investoinnit	4 772	250
Pitkäaikaisen velan määrä	66 477	64 600
Omavaraisuusaste	8,2 %	9,0 %

1. Tulostavoitteet

1a) Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiö tarjoaa Puijon sairaalan alueella konsernin eri yhteisöjen käyttöön tukipalveluille kehitettyjä toimitiloja kokonaistaloudellisesti. Toimitilojen määrä on kasvanut viime vuosina voimakkaasti ja nyt yhtiö on siirtynyt vakiintuneeseen tilaan toiminnan suhteen.

Yhtiö tuottaa ja kehittää Puijon sairaalan (ja muiden SHP:n toimipaikkojen) pysäköintipalveluita kysynnän vaatimalla tavalla.

Viimeisten vuosien aika tehtyjen investointien hoitaminen kiinteistön arvoa säilyttäen ja toimitilojen toimivuuden arviointi ja ylläpitotoiminnan järjestäminen vaativat toimia.

1b) Taloudelliset tulostavoitteet

Yhtiön toiminnan tulee olla pitkällä tähtäimellä taloudellisesti kannattavaa ja yhtiön maksuvalmiuden hyvällä tasolla. Yhtiön toiminnan luonteen vuoksi se ei hae pitkällä tähtäimellä

taloudellista voittoa, josta koituisi veroseuraamuksia. Kannattavuuden tulee kuitenkin olla sellainen, ettei pitkäaikaista korjausvelkaa pääse syntymään.

2. Investoinnit

Yhtiön investoinnit keskittyvät jatkossa olevien rakennusten arvon säilyttämiseen ja tarvittaessa palvelukyvyn parantamiseen. Kaikkinensa investointitaso tulee olemaan lähivuosina 100–300.000 euroa vuosittain, ellei vuokraisten tarpeista muuta tule eteen.

Rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävät kannattavat investoinnit, joilla on kohtuullinen takaisinmaksuaika sekä mahdollisesti investointitukikelpoisuus, tulevat harkittavaksi seuraavien vuosien aikana. Samalla varmistetaan rakennusten kyky siirtyä vaiheittain Puijon sairaalan keskitettyyn kylmänjakeluun. Investointien määrä on yhteensä n. 800 000 e.

3. Toiminnan vakaus ja riskien hallinta

Toiminta on vakaalla pohjalla. Yhtiön ottamille lainoille on saatu kuntayhtymän omavelkainen takaus. Lainojen hoitokulut on mitoitettu siten, että niistä aiheutuvat kustannusmuutokset ovat ennakoitavissa ja hallitaan hyvin.

Rahoitusriskejä on matalan korkotason aikaan suojattu mahdollisesti tulevaa korkojen nousua varten. Pysäköintitoiminnan ja toimitilojen vuokratariffit ovat kilpailukykyisiä ja niissä mahdollisesti tapahtuvat muutokset maltillisia. Vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia.

Vakuutusturvan järjestämisessä käytetään sairaanhoitopiirin vakuutusmeklaripalveluita. Vakuutusturva on viimeisimmässä sopimusmuutoksessa arvioitu vastaamaan yhtiön tarpeita.

Sisäisen tarkastuksen toimintamalli on järjestetty konserniohjeen mukaisesti.

4. Muuta huomioitavaa

Kiinteistöyhtiö on laajentanut toimintaansa kuntayhtymän ja kiinteistöyhtiön kiinteistöstrategian mukaisesti vuosina 2011 - 2015. Toiminnan volyymi säilynee lähivuosina ennal-

laan ja suurin muutos tulevaisuudessa seuraa valtakunnallisen sote-ratkaisujen vaikutuksista.

Kiinteistö Oy Isoharja

Kiinteistö Oy Isoharja		
Mittari (1 000 €)	Toteutuma 2015	Tavoite 2017
Liikevaihto	2 055	1 966
Tulostavoite	344	286
Investoinnit	119	205
Pitkäaikaisen velan määrä	6 946	6 192
Omavaraisuusaste	31 %	33 %

1. Tulostavoitteet

1a) Toiminnalliset tavoitteet

Kiinteistö Oy Isoharjan markkinointinimen Innocumin tunnettuutta vahvistetaan tapahtumamarkkinointia kehittämällä, verkottumalla ja sähköisiä kanavia käyttämällä.

Taloudellinen käyttöaste pidetään yli 92 %:n tasolla vastaamalla nykyisten asiakkaiden tarpeenmukaisiin tilatarpeisiin ja ylläpitämällä ja parantamalla vuokrattujen tilojen tasoa sekä harjoittamalla aktiivista uusasiakashankintaa.

Asiakastytyväisyys pidetään edelleen hyvällä tasolla Innocum hengen mukaisella palvelualltiudella ja asiakassuhteilla sekä tarjoamalla asiakkaille arvoa tuottavia lisäpalveluja (mitataan joka toinen vuosi tehtävällä asiakastytyväisyystutkimuksella).

Taloushallinnon ja kiinteistöjen huolto- ja korjaustoiminnan sähköistä raportointia ja dokumentointia sekä asiakashallintaohjelmistoa kehitetään edelleen hallittavuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi.

Kiinteistöyhtiön maankäytön tehokkuutta parannetaan tekemällä yhteistyötä Siilinjärven kunnan sekä maan vuokranneiden asiakkaiden kanssa. Myydään yhtiölle arvoa tuottamaton rakennus M3 tontteineen.

Innocumissa kokeillaan tarkoitukseen sopivissa tiloissa yhä useamman yrittäjän ja itsensä työllistäjän valitsemaa yhteisöllistä työtilaa. Tällä kokeilulla monipuolistetaan Innocumin tilatarjontaa vastaamaan tulevaisuuden haas-

teeseen kiristävillä tilamarkkinoilla ja saamaan uusia toimijoita vuokrattaviin tiloihin.

1b) Taloudelliset tulostavoitteet

- Sijoitettu pääoman tuotto yli 5 %
- Kiinteistöjen taloudellinen käyttöaste yli 92 %
- Omavaraisuusaste 29 %
- Lainojen suunnitelmien mukaiset lyhenykset
- Investointien ja vuosikorjausten rahoitus tulorahoituksella

2. Investoinnit

Investoinnit tehdään liiketoiminnan tuottamalla tulorahoituksella. Suurimmat seuraavien kolmen vuoden ajanjaksoon suunnitellut investoinnit ja vuosikorjaukset ovat:

Rakennuksessa S1:

- Ilmanvaihtokoneiden päivittäminen (syksy 2017), vesikaton korjaus/pinnoitus (2018), julkisivujen korjausmaalaus (2019)

Rakennuksessa S2:

- Katon ja räystäsrakenteiden uusimista ja ulkoseinien korjausmaalausta (2017, 2018 ja 2019), tunnelissa sijaitsevien runkovesiputkien uusiminen (2017)

Rakennuksessa S3:

- Sisätilojen yleiskunnostusta/päivittämistä, sähköjen uusiminen (2017, 2018, 2019)

Rakennuksessa L4:

- Kuntoarvion pohjalta tehtävät kunnostus- ja korjaustyöt jatkuvat (2017)

Kaikki kiinteistöt:

- Vuokrattavien sekä yleisten tilojen tarpeen mukaista kunnostamista ja toimistokalusteiden hankkimista/uusimista

3. Toiminnan vakaus ja riskien hallinta

Toiminnan vakaus perustuu korkeaan käyttöasteeseen, pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin ja talouden (kassan) hallintaan. Suurimmat talouden riskitekijät ovat yleisen taloudellisen taantuman mukanaan tuoma vuokrattavien tilojen kysynnän sekä vuokralaisten maksukyvyn heikkeneminen. Luottotappioiden synnyn pyrimme estämään vuonna 2014 laaditun ja yhtiön hallituksen hyväksymän maksunvalvonta- ja perintäohjeistuksen avulla.

Vanhat rakennukset muodostavat yllättävien korjaustöiden kustannusriskin vuosien saatossa kasvaneen kiinteistöihin kohdistuvan korjausvelan vuoksi. Riskin hallitsemiseksi kiinteistöjen vuosittaista kunnossapitoa ja peruskorjauksia jatketaan investointisuunnitelman mukaisesti, kuitenkin tekemällä suunnitelmaan tarvittavia priorisointeja kiinteistöön kohdistuvien havaintojen perusteella

4. Muuta huomioitavaa

Innocumin **visio** on tarjota ”*Viihtyisin toimintaympäristö*” asiakasyrityksilleen ja yhteisöilleen sekä niiden henkilökunnalle. Toimintaympäristö kattaa terveet ja viihtyisät toimitilat vuokraamissaan tiloissa sekä tarpeenmukaiset palvelut, jotka auttavat yritystä keskittymään ydinliiketoimintaansa.

Viihtyisin toimintaympäristö sisältää myös kulttuurihistoriallisesti merkittävän Harjamäen alueen keskellä kauneinta Siilinjärveä. Keskeinen sijainti maakunnassa ja hyvät liikenneyhteydet lisäävät työssäkäynnin viihtyisyyttä ja mahdollisuuksia menestyksekkäälle yrittämiselle.

Innocumin **missio** on ”*Arvoa asiakkaalle tarpeenmukaisilla toimitiloilla*”. Asiakkaan tarve ohjaa tekemisiämme. Vastamme asiakastarpeeseen eri tilavaihtoehtoja esittelemällä ja neuvottelemalla ratkaisu kunkin yrityksen/yhteisön toiminnan laajuus ja taloudellinen tilanne huomioiden. Oman haasteensa ja rajoitteensa tähän tuovat vanhojen kiinteistöjen paksujen tiiliseinien muuntautumiskyvyttömyys.

Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö sr

Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiö sr		
	Toteutuma	Tavoite
Mittari (1 000 €)	2015	2017
Liikevaihto	222	15
Tulostavoite		
Investoinnit		
Pitkäaikaisen velan määrä		
Omavaraisuusaste	100 %	100,0 %

1. Tulostavoitteet

1a) Toiminnalliset tavoitteet

Seuraavan suunnittelukauden keskeisenä tavoitteena on edelleen kehittää ja vakiinnuttaa toimintaa sekä kohdistaa resursseja lahjoitusvarojen kasvattamiseen.

Tulevalla kaudella Kuopion yliopistollisen sairaalan tutkimussäätiön toimintaa kehitetään edelleen lisäämällä toiminnan näkyvyyttä ja tunnettavuutta. Tutkimussäätiön hallituksen jäsenet esittelevät tutkimussäätiötä ja sen toimintaa aktiivisesti tilaisuuksissa.

1b) Taloudelliset tulostavoitteet

Tulevana kautena KYSin tutkimussäätiön jaettavaa apurahasummaa pyritään kasvattamaan. Säätiön tilejä, rahastoja ja sijoituksia seurataan säännöllisesti.

2. Investoinnit

KYSin tutkimussäätiöllä ei ole investointeja.

3. Toiminnan vakaus ja riskien hallinta

KYSin tutkimussäätiön toiminta on vakaata ja riskit matalia. Muutoksia toiminnan vakaudessa tai riskeissä ei ole näköpiirissä. Säätiön varojen hoidossa käytetään asiantuntijapalveluita.

4. Muuta huomioitavaa

-

Muut yhteisöt

Muita konserniin kuuluvia yhteisöjä ovat ne yhtiöt, joissa kuntayhtymällä ei ole määräysvaltaa ja joissa kuntayhtymällä on merkittävä omistusosuus (yli 20 %) sekä kuntayhtymät tai liikelaitoskuntayhtymät, joissa kuntayhtymällä ei ole määräysvaltaa. Myös muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen valvonnassa noudatetaan hallituksen hyväksymiä konserniohjeita soveltuvin osin.

Jäljempänä on listattuina muut yhteisöt ja KYSin omistusosuus niissä 31.12.2015.

Yhteisyhteisöt:

- Istekki Oy (47,54 %)
- IS-Hankinta Oy (28,00 %)

Osakkuusyhteisöt:

- Kiinteistö KYS Oy (48,80 %)
- KYS Invest Oy (48,78 %)
- FinnHEMS Oy (20,00 %)

Liikelaitoskuntayhtymät:

- ISLAB (66,77 %)
- Servica (48,47 %)

Servican alijäämä tilinpäätöksen 31.12.2015 mukaan oli 5.543.997,25 e

LIITE 1

KYS

KYSin sitovat tavoitteet			
	Toteutuma 2015	Tavoite 2017	Sitovat tavoitteet 2017
Potilas-/ asiakaslähtöisyys			
Yli 6 kk jonottaneet	2	0	0
Pkl-odotusajan ylitys	45	0	0
Lähetteet yli 21 pv. osuus (%)	0,85	0	0
Palvelujen toimivuus			
Hoitojaksot	45 062	43 376	42 000 - 45 000
Hoitopäivät	176 862	166 014	164 000 - 172 000
Leikkaukset	19 511	19 586	19 500 - 20 500
Avohoidon käynnit	447 298	497 184	490 000 - 510 000
Taloudellisuus ja tehokkuus			
	Mittari (M €)		
Jäsenkuntamyynti	296		305
Tilikauden ylijäämä	1		1
Investoinnit	68		42
Leasing-rahoitus			10
Pitkäaikainen lainanotto 2017 - 2019			120
Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaaminen			
Nettotyöpanos	3 052,1	2 996,9	2 950,0 - 3 050,0

Mikäli vaihteluväli ylittyy tai alittuu, muutoksesta päättää yhtymävaltuusto.

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN
KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA					
Kuopion yliopistollinen sairaala					
	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TALOUS- ARVIO 2017	MUUTETTU TA 2016 / TA 2017	
				Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	427 209 869	438 246 327	441 948 162	3 701 835	0,8
Myyntituotot	399 889 678	408 289 780	412 004 907	3 715 127	0,9
Jäsenkunnat	295 678 563	303 740 671	305 337 429	1 596 758	0,5
Ulkokunnat	66 658 272	69 577 312	72 246 425	2 669 113	3,8
Muut myyntituotot	22 768 013	21 195 051	20 843 220	-351 831	-1,7
Erityisvaltionosuus	14 784 830	13 776 746	13 577 833	-198 913	-1,4
Maksutuotot	13 184 484	16 577 003	16 596 632	19 629	0,1
Tuet ja avustukset	10 060 767	10 240 152	9 876 863	-363 289	-3,5
Muut tuotot	4 074 940	3 139 392	3 469 760	330 368	10,5
Valmistus omaan käyttöön	1 621 075	1 710 667	1 497 096	-213 571	-12,5
Toimintakulut	-408 214 220	-415 092 981	-414 572 190	520 791	-0,1
Henkilöstökulut	-227 397 369	-231 329 166	-228 052 590	3 276 576	-1,4
Palkat	-179 710 676	-181 062 140	-180 668 604	393 536	-0,2
Henkilösivukulut	-51 073 238	-53 708 021	-50 367 671	3 340 350	-6,2
Henkilöstökorvaukset	3 386 545	3 440 995	2 983 685	-457 310	-13,3
Palvelujen ostot	-97 707 921	-99 485 304	-102 173 241	-2 687 937	2,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 475 217	-72 580 909	-73 487 314	-906 405	1,2
Muut kulut	-10 633 713	-11 697 602	-10 859 045	838 557	-7,2
TOIMINTAKATE	20 616 723	24 864 013	28 873 068	4 009 055	16,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 908 201	-3 376 894	-3 791 275	-414 381	12,3
Korkotuotot	165 489	253 008	105 000	-148 008	-58,5
Muut rahoitustuotot	1 211 654	680 000	730 000	50 000	7,4
Korkokulut	-2 232 389	-3 200 000	-3 500 000	-300 000	9,4
Muut rahoituskulut	-1 052 954	-1 109 902	-1 126 275	-16 373	1,5
VUOSIKATE	18 708 522	21 487 119	25 081 793	3 594 674	16,7
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-17 296 546	-20 542 219	-24 352 211	-3 809 992	18,5
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0,0
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 411 976	944 900	729 582	-215 318	-22,8
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70 286	67 000	67 000	0	0,0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-99 051	-11 900	7 729	19 629	-164,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 383 211	1 000 000	804 311	-195 689	-19,6

TULOSLASKELMAOSA

Kuopion yliopistollinen sairaala

	TP 2015	MUUTETTU TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tavoitteet					
Määrätavoitteet:					
Hoitopäivät	176 862	177 584	166 014	166 014	166 014
Hoitojaksot	45 062	43 547	43 376	43 376	43 376
Poliklinikkakäynnit	447 298	454 564	497 184	497 184	497 184
Leikkaukset	19 511	20 242	19 586	19 586	19 586
Taloudellisuustavoitteet:					
Hoitopalvelut jäsenkunnille josta;	295 678 563	303 740 671	305 337 429	308 390 803	311 474 711
- jäsenmaksut	5 543 755	5 617 289	5 773 202	5 830 934	5 889 243
- erityisen kallis hoito	10 589 455	11 000 000	11 000 000	11 110 000	11 221 100
Hoitopalvelut muille	66 658 272	69 577 312	72 246 425	72 968 889	73 698 578
Toimintatuotot	427 209 869	438 246 327	441 948 162	446 390 149	450 834 462
Myyntituotot	399 889 678	408 289 780	412 004 907	416 147 462	420 289 347
Hoitopalvelujen myynti	362 336 835	373 317 983	377 583 854	381 359 693	385 173 289
Muut myyntituotot	21 002 317	19 332 100	18 925 964	19 115 235	19 306 387
Myyntituotot, liikelaitokselta	1 765 696	1 862 951	1 917 256	1 958 923	1 958 923
Erityisvaltionosuus	14 784 830	13 776 746	13 577 833	13 713 611	13 850 747
Maksutuotot	13 184 484	16 577 003	16 596 632	16 762 598	16 930 225
Asiakasmaksut	12 207 454	15 237 257	15 912 832	16 071 960	16 232 680
Muut maksut	977 030	1 339 746	683 800	690 638	697 544
Tuet ja avustukset	10 060 767	10 240 152	9 876 863	9 975 632	10 075 388
Muut toimintatuotot	4 074 940	3 139 392	3 469 760	3 504 458	3 539 502
Vuokrat	2 164 867	2 146 161	2 752 070	2 779 591	2 807 387
Muut tuotot	1 910 072	993 231	717 690	724 867	732 116
Valmistus omaan käyttöön	1 621 075	1 710 667	1 497 096	1 512 067	1 527 188
Toimintakulut	-408 214 220	-415 092 981	-414 572 190	-418 790 511	-423 008 931
Henkilöstökulut	-227 397 369	-231 329 166	-228 052 590	-230 333 116	-232 636 447
Palkat ja palkkiot	-179 710 676	-181 062 140	-180 668 604	-182 475 290	-184 300 043
Henkilösivukulut	-51 073 238	-53 708 021	-50 367 671	-50 871 348	-51 380 061
Eläkekulut	-41 274 952	-43 920 924	-43 276 506	-43 709 271	-44 146 364
Muut henkilösivukulut	-9 798 286	-9 787 097	-7 091 165	-7 162 077	-7 233 697
Henkilöstökorvaukset	3 386 545	3 440 995	2 983 685	3 013 522	3 043 657
Palvelujen ostot	-97 707 921	-99 485 304	-102 173 241	-103 194 973	-104 226 923
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 475 217	-72 580 909	-73 487 314	-74 294 786	-75 068 249
Muut toimintakulut	-10 633 713	-11 697 602	-10 859 045	-10 967 635	-11 077 312
Vuokrat	-7 196 293	-7 623 724	-6 648 952	-6 715 442	-6 782 596
Muut kulut	-3 437 421	-4 073 878	-4 210 093	-4 252 194	-4 294 716

TULOSLASKELMAOSA

Kuopion yliopistollinen sairaala

	TP 2015	MUUTETTU TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
	€	€	€	€	€
TOIMINTAKATE	20 616 723	24 864 013	28 873 068	29 111 705	29 352 718
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 908 201	-3 376 894	-3 791 275	-3 794 094	-3 796 931
Korkotuotot	165 489	253 008	105 000	106 050	107 111
Muut rahoitustuotot	1 211 654	680 000	730 000	737 300	744 673
Korkokulut	-2 232 389	-3 200 000	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Muut rahoituskulut	-1 052 954	-1 109 902	-1 126 275	-1 137 444	-1 148 714
Muut rahoituskulut	-1 042 517	-1 092 902	-1 115 838	-1 126 996	-1 138 266
Muut rahoituskulut liikelaitokselle	-10 437	-17 000	-10 437	-10 448	-10 448
VUOSIKATE	18 708 522	21 487 119	25 081 793	25 317 611	25 555 787
Poistot ja arvonalentumiset	-17 296 546	-20 542 219	-24 352 211	-24 580 733	-24 811 540
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 013 213	-20 542 219	-22 852 211	-23 080 733	-23 311 540
Poistot rakennuksista ja maarakenteista	-7 117 436	-9 900 000	-10 010 151	-10 110 253	-10 211 355
Poistot koneista ja kalustosta	-7 580 766	-8 413 219	-10 242 060	-10 344 481	-10 447 925
Poistot atk-ohjelmista	-2 300 406	-2 200 000	-2 600 000	-2 626 000	-2 652 260
Poistot pitkävaikutteisista menoista	-14 605	-29 000			
Suunnitelman ylittävät poistot	-283 333		-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Rakennuksista ja maarakenteista	-283 333		-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 411 976	944 900	729 582	736 878	744 247
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70 286	67 000	67 000	67 670	68 347
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-99 051	-11 900	7 729	7 806	7 884
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 383 211	1 000 000	804 311	812 354	820 478
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	105,07	106,01	106,99	106,98	106,96
Vuosikate / Poistonlaiset investoinnit, %	26,27	31,66	48,02	57,60	54,06
Kertynyt yli-/alijäämä	-10 291 476	-9 291 476	-8 487 165	-7 674 811	-6 854 333
Pysyvät vastaavat:					
Arvo 1.1.	281 981 390	335 553 607	361 161 388	378 227 177	397 099 444
Lisäykset (investointiosa)	68 287 954	46 765 000	41 648 000	43 453 000	56 716 667
Muut lisäykset	7 120 899				
Vähennykset (sis. Investointivar. käyt.)	-4 540 089	-615 000	-230 000		
Poistot	-17 296 546	-20 542 219	-24 352 211	-24 580 733	-24 811 540
Arvo 31.12.	335 553 607	361 161 388	378 227 177	397 099 444	429 004 571

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
RAKENNUSINVESTOINNIT:						
Projektitkustannukset						
PUJO						
Mistä;						
Yhteiset:						
Puujon sairaalan toiminnalliset muutokset, vapautuvat tilat						
- poliklinikoiden muutokset	-1 800 000			-19 050 000	-24 100 000	-24 700 000
- kuulokeskuksen tilat 1A 1. krs	-800 000			-800 000		
- ISLABn tilat 3. ja 2. krs	-3 450 000			-450 000		
Puujon sairaalan PÄIVYSTYS, sis POS 1	-1 500 000			-1 500 000		
Puujon sairaalan peruskorjaus, vaihe 1	-21 000 000			-13 000 000		
Puujon sairaalan peruskorjaus, vaihe 2	-38 500 000			-2 500 000		
Irtokalustehankinnat / rakennusprojektit						
Muut irtokalusteet	-50 000		-350 000	-300 000	-200 000	-150 000
PEKO 1	-450 000			-250 000		
Hankekustannukset						
PUJO						
Mistä;						
Tekniset:						
160 mm putkipostijärjestelmän rakentaminen PEKO	-4 875 000	-49 010 505	-2 450 000	-3 645 000	-3 650 000	-2 950 000
Puujon sairaala, sekajätteen imuputkijärjestelmän rakentaminen	-220 000			-2 325 000	-2 700 000	-2 000 000
Keskitetyn jäähdytysjärjestelmän rakentaminen	-500 000			-70 000		
Pääsairaalan ulkoseinä- ja vesikattokorjaukset	-400 000			-350 000		
Taloteknisten järjestelmien uusinnat ja lisäykset	-600 000			-150 000		
Hissien modernisoinnit	-1 555 000			-200 000		
Viemäreiden sisäpuolinen pinnoitus ja korjaukset	-60 000			-805 000		
Etupihan liikennejärjestelyt ja parkkikannen korjaukset	-500 000			-30 000		
Urakoitsijaparkki	-350 000			-200 000		
Muut työt	-70 000			-350 000		
	-470 000			-70 000		

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
Kliiniset hoitopalvelut						
Tuottavuuden kehittämisen tilamuutokset	-600 000			-600 000	-200 000	-200 000
VTM tilamuutos ml. vesikattomuutos	-400 000			-400 000		
Kliiniset tukipalvelut						
Heräämön muutostyöt	-20 000			-720 000	-750 000	-750 000
Ensihoidon tilat	-200 000			-20 000		
MRI 1.5T Säte-sairaalaan	-500 000			-200 000		
TARINA				0	0	0
JULKULA						
Mistä;			-150 000	-200 000	0	0
Tekniset:				-200 000	0	0
Julkulan sairaalan muutosesitykset	-25 000			-25 000		
Julkulan sairaalan arkiston vakioilmastointikoneen uusiminen	-25 000			-25 000		
Julkulan hälytysjärjestelmän uusiminen	-150 000			-150 000		
YHTEISET			-1 550 000	-1 750 000	-1 800 000	-1 500 000
Mistä;						
Rakennusprojektien hoito ja ennakkosuunnittelu	-200 000			-100 000		
Tietoliikenneverkko	-750 000			-350 000		
Toiminnalliset muutokset, ml pienet laiteasennukset	-800 000			-400 000		
Tekniikan vauriokorjaukset	-400 000			-200 000		
Sisäilmakorjaukset	-1 400 000			-700 000		
RAKENNUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		-49 010 505	-32 450 000	-24 945 000	-29 750 000	-29 300 000
Investointien tulorahoitus:						
Lainarahoituksella						
Valtionosuudella		0	0	0	0	0
Muulla tulorahoituksella						
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0
NETTOMENO		-49 010 505	-32 450 000	-24 945 000	-29 750 000	-29 300 000
- siitä investointivarojen/-rahaston käyttö		0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
LAITEINVESTOINNIT:						
Investointisuunnitelmat (Laitepankki)						
Hallintokeskus						
Spektrofotometri	-17 500	-4 978 349	-5 783 000	-5 109 568	-2 900 000	-6 250 000
DNA/RNA:n esityslaitte	-100 000			-317 500		
Nestekäsittelyrobotti	-200 000			-17 500		
				-100 000		
Kliiniset hoitopalvelut						
Videokapillaroskopialaite	-15 000	-1 063 159	-1 000 000	-1 063 159	-500 000	-500 000
Infant Flow Sipap -nasaaliylipainehoitolaite 2 kpl (10.000 €/kpl)	-20 000			-15 000		
Ultraäänilaite	-20 000			-20 000		
Bigatti-laite				-22 259		
Pentax videokolonoskooppi (EC38-i10F2)	-25 600			-25 600		
Videobronkoskooppi	-25 900			-25 900		
Elektroninen näkötaulu 11 kpl (2.500 €/kpl)	-27 500			-27 500		
Giraffe Ombed -keskoskaappi	-30 000			-30 000		
Videokolonoskooppi CF-H190i Evis Exera	-34 900			-34 900		
Silmänpohjakamera	-45 000			-45 000		
3100A HFOV-suurtaajuusventilaattori	-50 000			-50 000		
Vitrektomialaitteisto	-55 000			-55 000		
Cyber Knife multiplansuunnittelupöydän hankinta	-100 000			-100 000		
Ultraäänilaite	-100 000			-100 000		
Äänieriot 8 kpl (24.000 €/kpl)	-192 000			-192 000		
HDR-sädehoitolaitteen päivitys/vaihto	-300 000			-300 000		
Kliiniset tukipalvelut						
Potilasrannekkeen tulostin	-10 000	-2 763 300	-500 000	-2 763 300	-500 000	-500 000
Nesteenlämmitin 10 kpl (1.680 €/kpl)	-16 800			-10 000		
Ambulanssi	-17 500			-16 800		
Laryngoskooppi + laturi + kielet 9 kpl (2.300 €/kpl)	-20 700			-17 500		
MRI-suojakotelo	-25 000			-20 700		
Potilasvalvontalaite, defibrillaattori	-30 000			-25 000		
Vaikean intubaation välineet	-36 000			-30 000		
Imulaite 13 kpl (2.430 €/kpl)	-31 590			-36 000		
Ruiskupumppu 37 kpl + telakointiasema 3 kpl (1.000 €/2.230 €)	-38 460			-31 590		
				-38 460		

INVESTOINTIOSA
Kuopion yliopistollinen sairaala

40

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
Parafiininäytteiden valukeskus	-17 000			-17 000		
Mikrotomi makroblokkien leikkaamiseen + kylmälevy	-24 500			-24 500		
Elektronimikroskooppisten näytehilojen värjäysautomaatti	-25 000			-25 000		
Vesirotaatiomikrotomi + kylmälevy	-29 000			-29 000		
Kannettava ultraäänilaitte hybridisaliin	-30 000			-30 000		
Kuvauskela pienten lasten päähän ja kaulan kuvaukseen	-35 000			-35 000		
Panoraamatomografialaite kefalostaattilla	-50 000			-50 000		
Radiolääkeventilaattori (Technegas)	-50 000			-50 000		
68Ga-kohtio + synteasilaitteisto	-75 000			-75 000		
Panoraamatomografialaite pienen kentän KKTT:lla	-90 000			-90 000		
Ultraäänilaitte kardiologiseen kuvantamiseen	-130 000			-130 000		
Ultraäänilaitte lasten kuvantamiseen	-130 000			-130 000		
Skanneri makrolaseille	-150 000			-150 000		
Suoradigitaalinen nativikuvauslaite	-268 538			-268 538		
Video-EEG-laitteisto x 4	-470 000			-470 000		
Röntgentomografialaite (TT)	-1 136 894			-1 136 894		
Hybridisalin angiolaitteisto	-1 160 000			-1 160 000		
MRI-laitteisto (1,5T) sisältää gynekologisen tmp. pöydän	-1 300 000			-1 300 000		
B 11 projektiin liittyvät laitehankinnat		-4 199 158				
LAITEINVESTOINNIT YHTEENSÄ		-16 088 645	-10 815 000	-11 220 000	-11 000 000	-11 000 000
Investointien tulorahoitus:						
Lainat						
Valtionosuudet		667 577	615 000	230 000		
Muu tulorahoitus*		667 577	615 000	230 000	0	0
YHTEENSÄ						
NETTOMENO		-15 421 068	-10 200 000	-10 990 000	-11 000 000	-11 000 000
- siitä investointivarausten/-rahaston käyttö		0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
SOVELLUSINVESTOINNIT:						
Potilastietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito	-2 443 000	-2 596 977	-4 413 000	-2 443 000	-3 700 000	-3 700 000
Tukijärjestelmien kehittäminen ja sähköinen asiointi	-891 000			-891 000		-16 666 667
Kansalliset ja alueelliset hankkeet	-100 000			-100 000		
Teknologiakehitys	-266 000			-266 000		
ICT varautuminen	-1 783 000			-1 783 000	-603 000	
SOVELLUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ		-2 596 977	-4 413 000	-5 483 000	-4 303 000	-20 366 667
Investointien tulorahoitus:						
Lainat						
Valtionosuudet						
Muu tulorahoitus		0	0	0	0	0
YHTEENSÄ						
NETTOMENO		-2 596 977	-4 413 000	-5 483 000	-4 303 000	-20 366 667
- siitä investointivarausten/-rahaston käyttö		0	0	0	0	0
MUUT RAKENNUSINVESTOINNIT						
Toteutuneet investoinnit		-121 927	0	0	0	0
Investointien tulorahoitus:						
Lainat						
Valtionosuudet						
Muu tulorahoitus		121 927				
YHTEENSÄ		121 927	0	0	0	0
NETTOMENO		0	0	0	0	0
- siitä investointivarausten/-rahaston käyttö		0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
	Kustannus- arvio v. 17-19	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT:						
Osakkeet ja osuudet		-469 900	0	0		
Investointien tulorahoitus:						
Lainat						
Valtionosuudet		469 900				
Muu tulorahoitus		469 900	0	0	0	0
YHTEENSÄ						
NETTOMENO		0	0	0	0	0
- siitä investointivarausten/-rahaston käyttö		0	0	0	0	0
INVESTOINTIMENOT		-68 287 954	-47 678 000	-41 648 000	-45 053 000	-60 666 667
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN		1 259 404	615 000	230 000	0	0

RAHOITUSLASKELMA						
Kuopion yliopistollinen sairaala						
		TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
<i>Toiminnan rahavirta</i>						
Vuosikate	+ / -	18 708 522	21 487 119	25 081 793	25 317 611	25 555 787
Satunnaiset erät	+ / -					
Tulorahoituksen korjaukset	+ / -	878 384				
<i>Investointien rahavirta</i>						
Investointimenot	-	-68 287 954	-47 678 000	-41 648 000	-45 053 000	-60 666 667
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	1 259 404	615 000	230 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	+	1 078 611				
Toiminnan ja investointien rahavirta	+ / -	-46 363 032	-25 575 881	-16 336 207	-19 735 389	-35 110 879
<i>Rahoituksen rahavirta</i>						
<i>Antolainauksen muutokset</i>						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-4 620 899	500 000	500 000	500 000	500 000
Antolainasaamisten vähennykset	+					
<i>Lainakannan muutokset</i>						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	60 000 000	35 000 000	38 000 000	31 000 000	48 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-3 339 845	-8 000 000	-9 300 000	-10 421 000	-11 613 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+ / -	205 240				
Oman pääoman muutokset	+ / -	-591 827				
Rahoituksen rahavirta		51 652 669	27 500 000	29 200 000	21 079 000	36 887 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	+ / -	5 289 637	1 924 119	12 863 793	1 343 611	1 776 121
Rahavarat 31.12.		15 540 360	17 464 479	30 328 272	31 671 882	33 448 003
Rahavarat 1.1		19 633 460	15 540 360	17 464 479	30 328 272	31 671 882
Lainakanta 31.12.		189 377 747	216 377 747	245 077 747	265 656 747	302 043 747
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, M€		-182,5	-206,2	-192,9	-173,5	-143,1
Investointien tulorahoitus, %		27,9	45,7	60,6	56,2	42,1
Lainanhoitokate		3,8	2,2	2,2	2,1	1,9
Kassan riittävyys, pv		12	13	23	24	24

KUOPIO YLIOPISTOLLINEN SAIRAALA / JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET V.2017									
	KÄYTTÖÖN PERUSTUVAT OSUUDET				HOITOPALVELUT JÄSEN- KUNNILLE	ASUKASLUKUUN PERUSTUVAT OSUUDET			JÄSEN- KUNNAN MAKSU- OSUUS
	Perus- hoitopalvelut	Ostopalvelut	Jatkohoito- paikkaa odottavat	Mini-Valtavat		Asukasluku 31.12.2015	Jäsenmaksu	Erityisen kallis hoito	
Ilisalmi	15 400 207	625 702		178 048	16 203 957	21 945	510 593	972 861	17 687 411
Kaavi	4 612 125	78 796		33 938	4 724 859	3 194	74 315	141 596	4 940 769
Keitele	2 770 156	65 843		6 903	2 842 902	2 379	55 352	105 465	3 003 720
Kiuruvesi	7 187 116	279 067		74 790	7 540 973	8 600	200 096	381 253	8 122 322
Kuopio	142 356 681	4 041 440	400 000	2 740 862	149 538 983	116 921	2 720 394	5 183 316	157 442 693
- Kuopio	135 587 200	3 860 576	400 000	2 651 176	142 498 952	112 117	2 608 619	4 970 346	150 077 917
- Juankoski	6 769 481	180 864		89 686	7 040 031	4 804	111 774	212 970	7 364 776
Lapinlahti	10 455 652	259 692		38 013	10 753 357	9 982	232 251	442 520	11 428 127
Leppävirta	11 007 873	414 683		171 648	11 594 204	9 953	231 576	441 234	12 267 014
Pielavesi	6 416 066	96 561		16 972	6 529 599	4 740	110 285	210 133	6 850 017
Rautalampi	4 313 053	134 872		37 001	4 484 926	3 303	76 851	146 428	4 708 205
Rautavaara	2 263 834	142 168		108 566	2 514 568	1 737	40 415	77 004	2 631 987
Siilinjärvi	24 651 479	696 324		209 074	25 556 877	21 794	507 080	966 167	27 030 123
Sonkajärvi	3 457 665	96 609		51 615	3 605 889	4 278	99 536	189 651	3 895 076
Suonenjoki	8 940 284	316 564		62 667	9 319 515	7 390	171 943	327 612	9 819 069
Tervo	2 254 684	23 294		8 282	2 286 260	1 608	37 413	71 286	2 394 959
Tuusniemi	3 743 261	146 010		103 850	3 993 121	2 719	63 263	120 538	4 176 922
Varkaus	19 581 334	674 108		482 577	20 738 019	21 638	503 450	959 251	22 200 720
Vesanto	3 238 741	87 202		48 875	3 374 818	2 191	50 978	97 131	3 522 926
Viermä	2 714 015	221 065		26 319	2 961 399	3 757	87 414	166 554	3 215 368
YHTEENSÄ	275 364 227	8 400 000	400 000	4 400 000	288 564 227	248 129	5 773 202	11 000 000	305 337 429

Sisältää ICT varautumisen kustannuksia 3.000.000 € (valtuusto 6.6.2016)
Kiky-sopimuksen arvioitu vaikutus -5.200.000 €

Lisäksi esitetään yhtymävaltuustolle kunnilta perittävää 3 M€ maksua peruspääoman suhteessa alijäämien kattamiseksi (perussopimus § 24)

HOITOPALVELUJEN MYYNNIN KEHITYS JÄSENKUNNILLE (DEFL.) VUOSINA 2013 - 2015 JA ESITYS VUODELLE 2017

SHP	Jäsenkunta	Vuosi 2013	Vuosi 2014	Vuosi 2015	Keskiarvo v. 2013 - 2015 ⁽¹⁾	%	Hoitopalvelujen myynti vuodelle 2017 €	Erityisen kallis hoito ja jäsenmaksu €	Ensihoito	Jäsenkuntien maksuos. vuodelle 2017 €
	Isalmi	13 020 365	13 929 841	14 124 005	13 691 403	5,4707	14 448 952	1 483 454	951 255	16 883 661
	Kaavi	4 050 094	4 077 502	4 489 791	4 205 796	1,6805	4 438 503	215 910	173 622	4 828 035
	Keitele	2 467 804	2 448 759	2 612 025	2 509 529	1,0027	2 648 382	160 817	121 774	2 930 974
	Kiuruvesi	6 187 143	7 050 815	5 942 972	6 393 644	2,5547	6 747 405	581 349	439 711	7 768 465
	Kuopio	126 984 669	129 698 772	133 542 117	130 075 186	51,9740	137 272 277	7 903 710	5 084 404	150 260 391
	- Kuopio	120 798 081	123 568 976	127 292 677	123 886 578	49,5012	130 741 252	7 578 965	4 845 948	143 166 165
	- Juankoski	6 186 588	6 129 797	6 249 440	6 188 608	2,4728	6 531 025	324 744	238 456	7 094 226
	Lapinlahti	9 319 314	9 232 308	9 692 246	9 414 622	3,7618	9 935 536	674 770	520 116	11 130 422
	Leppävirta	9 480 791	10 365 565	10 101 389	9 982 581	3,9887	10 534 920	672 810	472 953	11 680 683
	Pielavesi	5 232 865	6 050 160	6 205 173	5 829 399	2,3292	6 151 941	320 418	264 125	6 736 484
	Rautalampi	3 913 408	4 071 716	3 723 436	3 902 853	1,5595	4 118 799	223 279	194 254	4 536 332
	Rautavaara	1 927 609	2 000 972	2 210 061	2 046 214	0,8176	2 159 432	117 419	104 402	2 381 253
	Sillinjärvi	22 492 644	22 145 125	22 932 538	22 523 436	8,9997	23 769 663	1 473 246	881 816	26 124 725
	Sonkajärvi	2 909 226	3 073 044	3 262 201	3 081 490	1,2313	3 251 990	289 187	205 675	3 746 852
	Suonenjoki	7 939 206	8 402 558	8 033 425	8 125 063	3,2465	8 574 625	499 555	365 659	9 439 838
	Tervo	2 102 377	1 967 623	2 113 383	2 061 128	0,8236	2 175 170	108 699	79 514	2 363 383
	Tuusniemi	3 242 750	3 513 217	3 459 416	3 405 128	1,3606	3 593 534	183 801	149 727	3 927 062
	Varkaus	18 185 503	17 526 567	17 279 520	17 663 863	7,0579	18 641 209	1 462 701	940 125	21 044 035
	Vesanto	2 970 652	2 895 844	2 979 742	2 948 746	1,1782	3 111 901	148 109	126 840	3 386 849
	Vieremä	2 360 830	2 454 854	2 412 904	2 409 529	0,9628	2 542 849	253 968	171 166	2 967 984
	YHTEENSÄ	244 787 248	250 905 243	255 116 344	250 269 612	100,0000	264 117 089	16 773 202	11 247 138	292 137 429

¹⁾ Hoitopalvelujen myynti jäsenkunnille sisältää deflatoidut tasattavat hoitopalvelut (tasattavat hoitopalvelut: bruttahoitopalvelut, joista on vähennetty valtionavustus oikeuspsyk.potil. tutkimuksiin, Minivaltavat ja TEO, jatkohoitoaikkaa odottavat, ostopalvelut, erityisen kallis hoito ja ensihoito).

JÄSENKUNTIEN KÄYTTÄMÄT SAIRAALAPALVELUT KUNNITTAIN			
Kuopion yliopistollinen sairaala (sisältää oman ja ostetun toiminnan)			
	TOTEUMA 2015	ARVIO 2016	ARVIO 2017
IISALMI			
Hoitojaksot	2 143	2 099	2 042
Hoitopäivät	8 348	8 251	7 540
Pkl-käynnit	15 428	15 375	20 330
Leikkaukset	809	888	777
KAAVI			
Hoitojaksot	718	678	656
Hoitopäivät	2 802	2 554	2 545
Pkl-käynnit	6 894	6 988	8 954
Leikkaukset	262	296	252
KEITELE			
Hoitojaksot	422	419	399
Hoitopäivät	1 440	1 355	1 283
Pkl-käynnit	3 752	3 848	4 910
Leikkaukset	188	191	175
KIURUVESI			
Hoitojaksot	1 021	1 033	967
Hoitopäivät	3 575	3 956	3 202
Pkl-käynnit	7 100	7 485	9 085
Leikkaukset	381	425	387
KUOPIO			
Hoitojaksot	21 559	21 464	20 653
Hoitopäivät	96 435	94 687	87 052
Pkl-käynnit	261 625	263 134	342 362
Leikkaukset	8 279	8 612	8 420
LAPINLAHTI			
Hoitojaksot	1 569	1 459	1 443
Hoitopäivät	5 533	5 344	5 005
Pkl-käynnit	13 326	13 636	17 240
Leikkaukset	567	596	554

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRIN
KUNTAYHTYMÄ

Kuopion yliopistollinen sairaala (sisältää oman ja ostetun toiminnan)			
	TOTEUMA 2015	ARVIO 2016	ARVIO 2017
LEPPÄVIRTA			
Hoitojaksot	1 670	1 645	1 605
Hoitopäivät	6 308	6 314	6 137
Pkl-käynnit	14 276	14 953	18 088
Leikkaukset	677	722	679
PIELAVESI			
Hoitojaksot	941	925	869
Hoitopäivät	3 667	3 663	3 086
Pkl-käynnit	7 821	7 831	9 964
Leikkaukset	372	383	354
RAUTALAMPI			
Hoitojaksot	634	661	599
Hoitopäivät	2 242	2 482	2 079
Pkl-käynnit	4 541	4 842	6 188
Leikkaukset	304	311	271
RAUTAVAARA			
Hoitojaksot	367	352	387
Hoitopäivät	2 269	2 120	2 126
Pkl-käynnit	2 734	2 836	3 836
Leikkaukset	175	184	168
SIILINJÄRVI			
Hoitojaksot	3 086	3 101	2 922
Hoitopäivät	11 798	11 660	10 619
Pkl-käynnit	42 690	43 343	56 628
Leikkaukset	1 480	1 553	1 521
SONKAJÄRVI			
Hoitojaksot	453	440	443
Hoitopäivät	1 785	1 709	1 797
Pkl-käynnit	3 425	3 518	4 311
Leikkaukset	175	176	183

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPUOLUN
KUNTAYHTYMÄ

Kuopion yliopistollinen sairaala (sisältää oman ja ostetun toiminnan)			
	TOTEUMA 2015	ARVIO 2016	ARVIO 2017
SUONENJOKI			
Hoitotaksot	1 220	1 238	1 157
Hoitopäivät	4 779	4 887	4 257
Pkl-käynnit	10 561	11 177	13 792
Leikkaukset	537	590	570
TERVO			
Hoitotaksot	313	314	306
Hoitopäivät	1 155	1 152	1 024
Pkl-käynnit	3 011	3 149	3 992
Leikkaukset	126	135	129
TUUSNIEMI			
Hoitotaksot	564	575	544
Hoitopäivät	2 725	2 668	2 554
Pkl-käynnit	5 432	5 815	6 990
Leikkaukset	247	250	268
VARKAUS			
Hoitotaksot	2 629	2 575	2 496
Hoitopäivät	11 836	11 093	10 619
Pkl-käynnit	20 416	21 674	25 054
Leikkaukset	1 262	1 410	1 218
VESANTO			
Hoitotaksot	430	429	422
Hoitopäivät	1 731	1 757	1 585
Pkl-käynnit	4 202	4 330	5 569
Leikkaukset	184	202	165
VIEREMÄ			
Hoitotaksot	360	345	355
Hoitopäivät	1 860	1 817	1 834
Pkl-käynnit	2 563	2 573	3 295
Leikkaukset	139	142	150

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPUOLUN
KUNTAYHTYMÄ

Kuopion yliopistollinen sairaala (sisältää oman ja ostetun toiminnan)			
	TOTEUMA 2015	ARVIO 2016	ARVIO 2017
JÄSENKUNNAT			
Hoitotaksot	40 099	41 600	38 265
Hoitopäivät	170 288	163 963	154 345
Pkl-käynnit	429 797	401 827	560 587
Leikkaukset	16 164	17 614	16 239
ULKOKUNNAT			
Hoitotaksot	5 847	5 783	5 962
Hoitopäivät	29 121	30 841	32 833
Pkl-käynnit	24 811	18 707	25 216
Leikkaukset	3 347	3 120	3 347
KAIKKI			
Hoitotaksot	45 946	47 383	44 227
Hoitopäivät	199 409	194 805	187 178
Pkl-käynnit	454 608	420 534	505 309
Leikkaukset	19 511	20 734	19 586

JÄSENMAKSULLA KATETTAVAT ERITYISVELVOITTEET V. 2017

	TA 2015	TA 2016	TA 2017
Konsernihallinto			
Sairaanhoidon hallinto			
• 3 yleislääk. erikoist.lääk. (50 %)	90 000	126 287	127 560
• auditoriorakennuksen tilavuokrat	65 000	65 000	65 000
• pth-yksikkö	203 468	203 468	205 000
• pth-yksikkö, Terveempi Itä-Suomi hanke omarahoitusosuus	60 000		
• VIRVE-päätelaite	1 115		
• Haipro tietojärjestelmäkustannukset	5 000	5 000	5 000
• Potilasturvallisuus	26 500	26 500	26 900
• StopDia hanke			25 000
• Itä-Suomen Biopankki	250 000		
Tietohallinto ja kehittäminen			
• alueelliset tietojärjestelmähankkeet	250 000	250 000	190 000
• tietokantapalvelut/Terveysportti	110 000	110 000	110 000
• KanTa-palvelujen ylläpito	300 000	390 000	420 000
Taloushallinto			
• potilasvakuutusmaksu	942 000	942 000	1 034 000
• myrkytyskeskus	68 000	68 000	61 000
• steriilin hoitotavaran varmuusvarastointi	111 210	111 770	111 770
Yleishallinto			
• tyhjien tilojen ylläpito	11 220	11 781	11 900
Henkilöstöhallinto			
• Alueellisen valmiussuunnitelman ylläpito ja päivitys	10 000	10 000	10 000
• shp:n johtokeskuksen varustaminen	25 000	25 000	25 000
• VIRVE-päätelaite	1 115		
• Ulkopuolisten koulutukseen osallistujien laskutus	50 000	50 000	50 000
• Kliinisen koulutuksen keskus (mm. elvytyskoulutukset)			25 000
Muu toiminta			
• terveyden edistäminen D2D	25 000		
Kliiniset hoitopalvelut			
Kliinisten hoitopalvelujen hallinto			
• ommelaineet/varmuusvarastointi	6 500	6 500	6 500
• VIRVE-puhelimen vuosikustannus	390		
Kirurgia			
• kirurgian päivystyksen VIRVE-puhelinten vuosikustannus	2 340		
Tuki- ja liikuntaelinsairaudet			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	780		
Lasten ja nuorten klinikka			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	1 560		

JÄSENMAKSULLA KATETTAVAT ERITYISVELVOITTEET V. 2017

	TA 2015	TA 2016	TA 2017
Aistinelinsairaudet			
• tekninen ohjaaja / Tikoteekki	30 000	40 000	
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	780		
Psykiatria			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	1 560		
• perus- ja erityistason mielenterveystyön yhteistyön vahvistaminen - Hoitopolut toimiviksi -hanke	163 192		
• Nuorten telaketjut - varhainen puuttuminen nuorten ongelmiin - hanke		50 000	
Medisiininen keskus			
• infektioyksikkö	285 308	291 066	295 204
• VIRVE-puhelimen vuosikustannus	390		
Neurokeskus			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	1 170		
Sydänkeskus			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	1 950		
• hoitoketjujen kehittäminen	6 500		
Syöpäkeskus, naistentaudit ja synnytykset			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	780		
Kliiniset tukipalvelut			
Kliinisten tukipalvelujen hallinto			
• VIRVE-puhelimen vuosikustannus	390		
ISLABilta ostot			
Kliininen kemia			
• kriisivalmiuden ylläpito	5 000	5 000	
• vieritestauksen ohjaus asiakasyhteisöissä	5 000	5 000	5 000
Kliininen mikrobiologia			
• erikoissairaanhoitolakiin ja tartuntatautilakiin liittyvät velvoitteet	30 000	30 000	30 000
• poikkeusolojen valmiusvaraston ylläpito	25 000	25 000	30 000
KYS-Kuvantamiskeskus			
Kuvantamiskeskuksen yhteiskustannukset			
• lääketieteellisen fysiikan asiantuntijatehtävät	20 000	24 000	24 000
Kliininen fysiologia			
• kliinis-fysiologisten tutkimusten laadunvalvonta, neuvonta tutkimusten suorittamisessa, laatutyö ja avustaminen laitehankinnoissa mm. EKG	25 000	26 000	26 000

JÄSENMAKSULLA KATETTAVAT ERITYISVELVOITTEET V. 2017

	TA 2015	TA 2016	TA 2017
Kliininen radiologia			
• alueellinen koulutus ja laadunvalvonta sekä tuottavuus - ohjelmaan liittyvä alueradiologian suunnittelutyö	58 000	80 000	80 000
Anestesia- ja leikkaustoiminta			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	1 170		
Päivystys ja tehohoito			
• VIRVE-puhelinten vuosikustannus	3 120		
• päivystysalueen kokonaisremontin suunnittelu (väistötilojen toiminnallinen kokonaisuus sekä uuden päivystyspoliklinikan yksityiskohtainen muuttosuunnittelu ja muu koordinoitutyö tammi-huhtikuussa 2017)	60 000	65 000	30 000
• päivystyksen maakunnalliseen keskittämiseen ja akuuttilääketieteen kehittämiseen liittyvä suunnittelutyö	40 000	35 000	15 000
Lääkehuolto			
• varmuusvarastointi/velvoitevarastointi	328 910	331 140	478 572
• E-resepti			
Kuntoutus			
• apuvälinekeskus ja lasten apuvälineyksikkö	1 368 452	1 407 998	1 452 995
• Erittäin vaativa sairaalakuntoutus -hanke		55 000	
Ensihoitopalvelut			
ERVA-ensihoidokeskuksen lakisääteiset tehtävät			
• ensihoidolääkäripäivystys	319 362	325 749	329 006
• ensihoidokeskus	49 490	50 480	
• VIRVE aluepääkäyttötoiminta (sis. henkilöstökulut, matkakulut ja tekniset kulut)	51 020	52 040	52 560
• ERICA/KEJO aluepääkäyttötoiminta (sis. henkilöstö- ja matkakulut ja tekniset kulut)	41 013	41 013	52 560
• muut kulut (ylilääkäri/hallintosihteeri)			50 980
• TUVE-vakioitujen työasemien vuokra (3 kpl)			2 592
PSSHP ensihoidopalvelut			
• varautumis- ja valmiustoiminnan kustannukset (harjoitukset ja hälytysohjelmat)	5 000	5 100	5 150
• varautuminen ensihoidon lääkärin kumppanuusvirkaan yhdessä Savonia-amk:n kanssa		51 627	68 213
KYS VIRVE			
• KYSin VIRVE-puhelimet, käyttömaksut ja huolto		19 770	35 740
Tiedepalvelukeskus			
• palveluyksiköiden tutkimustyön infrastruktuuri		200 000	200 000
JÄSENMAKSURAHOITUS YHTEENSÄ	5 543 755	5 617 289	5 773 202

PERUSPÄÄOMAN KORKO V. 2017		
	Peruspääomaosuus 31.12.2015	Peruspääoman korko €
JÄSENKUNTA		
Iisalmi	4 365 174,96	43 652
Kaavi	1 845 387,74	18 454
Keitele	1 029 359,05	10 294
Kiuruvesi	2 641 356,81	26 414
Kuopio	56 994 000,56	569 940
- Kuopio	54 214 860,61	542 149
- Juankoski	2 779 139,95	27 791
Lapinlahti	3 647 593,91	36 476
Leppävirta	3 587 945,10	35 879
Pielavesi	2 316 490,86	23 165
Rautalampi	1 703 817,06	17 038
Rautavaara	1 282 891,29	12 829
Siilinjärvi	7 787 417,50	77 874
Sonkajärvi	1 170 556,78	11 706
Suonenjoki	3 942 728,08	39 427
Tervo	920 594,47	9 206
Tuusniemi	1 486 054,52	14 860
Varkaus	5 034 345,27	50 343
Vesanto	1 325 298,64	13 253
Vieremä	953 822,70	9 538
YHTEENSÄ	102 034 835,28	1 020 348

LIITE 2

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN LAITOSHOIDON LIIKELAITOS KYSTERI

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos

KYSTERI

TALOUSSUUNNITELMA

2017 – 2019

17.8.2016

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRI

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN LAITOSHOIDON LIKELAITOS KYS- TERIN TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2017 – 2019

Julkinen talous

Hallitusohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon kymmenen vuoden tavoitteen painopiste on ennaltaehkäisyssä. Tavoitteena on, että hoitoketjut ovat sujuvia, henkilöstö voi hyvin ja tietojärjestelmät toimivat. Uudistuksen myötä toivotaan yhteisillä varoilla saatavan enemmän terveyttä ja hyvinvointia.

Hallituskauden ajalle sosiaali- ja terveydenhuollolle on asetettu seuraavat tavoitteet: **1)** terveyden edistämistä ja varhaista tukea vahvistetaan poikkihallinnollisessa päätöksenteossa, palveluissa ja työelämässä ja terveys- ja hyvinvointieroja kavennetaan, **2)** eri-ikäisten ihmisten vastuuta omasta terveydentilasta ja elämäntavoista tuetaan ja julkinen palvelulupaus määritellään yhteiskunnan taloudellisen kantokyvyn puitteissa, **3)** lasten ja perheiden hyvinvointia ja voimavaroja vahvistetaan, **4)** ikääntyneiden ihmisten kotiin annettaviin palveluihin painotetaan ja omaishoitoa vahvistetaan, **5)** sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus parantaa peruspalveluja ja tietojärjestelmiä, **6)** sosiaaliturvaa uudistetaan osallistavaksi ja työhön kannustavaksi, **7)** järjestötyötä ja vapaaehtoistoimintaa helpotetaan ja yhteisöllisyyttä lisätään normeja purkamalla, **8)** hallitus asettaa yksityiskohtaiset mittarit, joilla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Hallituksen marraskuussa 2015 tekemien linjausten mukaan vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 18 itsehallintoalueelle (myöhemmin maakunta). Jatkossa Suomen julkinen hallinto järjestetään siis kolmella tasolla, jotka ovat valtio, maakunta ja kunta. Perustettavat maakunnat muodostetaan nykyisen maakuntajaon pohjalta ja ne perustetaan monitoimialaisiksi. Sote- ja aluehallintouudistuksen vaikutuksia ei ole huomioitu julkisen talouden suunnitelmassa. Vaikutukset huomioidaan uudistuksen valmistelun edetessä.

Taloussuunnitelman lähtökohdat

Pohjois-Savon kunnista Pielavesi, Keitele, Vesanto, Tervo, Leppävirta, Juankoski, Kaavi ja Rautavaara siirsivät perustamissopimuksen mukaisesti perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon järjestämisvastuun 1.1.2012 alkaen osaksi Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin vastuulla. Juankoski liittyy kuntaliitoksen kautta Kuopioon 1.1.2017. Tältä osin järjestämisvastuu koskee jatkossa kahdeksan kunnan sijaan seitsemää kuntaa.

Järjestämisvastuuseen kuuluu kuntalaisten tarpeiden mukaisten palvelujen tason määrittely sekä päätöksenteko siitä, millä palvelurakenteella, kustannus- ja laatuolosuhteella palveluja kuntalaisille tuotetaan ja keiden palvelujen tuottajien toimesta. Palvelujen tarpeen arviointi toteutuu lääketieteellisen, hammaslääketieteellisen tai muun hoidon ja hoivan tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Järjestämisvastuun toteuttamiseksi sairaanhoitopiirissä valmistellaan yhteistyössä kuntien kanssa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen järjestämistä koskeva puitesuunnitelma valtuustokausittain. Järjestämisvastuun toteuttamisesta vastaa sairaanhoitopiiriin ja kuntien yhteinen toimielin tilaajatoimikunta, joka asettaa toiminnalliset tavoitteet suunnittelukaudelle. Tilaajatoimikunnan esittelijänä toimii johtajaylilääkäri. Jäsenkunnat käsit-

17.8.2016

televät puitesuunnitelman valtuustoissaan. Vuosittain laadittavat palvelusopimukset kuvaavat palvelutasoa, ohjaavat toimintaa ja toimivat taloussuunnittelun pohjana.

Kysteri liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunta, joka vastaa taloussuunnitelman ja – arvion valmistelusta. Suomen kuntaliiton suosituksen mukaisesti Kysteri liikelaitoksen taloussuunnitelma yhdistetään Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän taloussuunnitelmaan. Suunnitelman vahvistaa sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto kuntayhtymän taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Taloussuunnitelman 2017–2019 mukaan Kysterin liikevaihto vuonna 2017 on 27,37m€.

Organisaatio ja hinnoittelu

Kysterin alueen seitsemän kuntaa muodostavat kolme seudullista palveluysikköä. Palveluyksiköt jakautuvat seitsemään palveluryhmään. Väestöpohja Nilakassa, Koillis-Savossa ja Leppävirralla on yhteensä 25736 asukasta (18.2.2016).

Kysteriin kuuluville kunnille tuotettavat palvelut on tuotteistettu. Kuntalaskutus perustuu palveluysikkökohtaiseen hinnoitteluun. Kunnilta ennakoon kannettava maksuosuus muodostuu palvelujen käytön arvioista.

Suunnittelun lähtökohdat vuodelle 2017

Peruspalveluohjelman ja kuntaliiton arviolaskelmien mukaan kuntien kustannustason muutos on vuosina 2017 1,4 %, 2018 1,8 % ja 2019 2,0 %:a. Väestön ikääntyminen lisää kuntatalouden sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää. Kuntatalouden kehitysarviossa ikärakenteen muutoksen arvioidaan kasvattavan palvelujen tarvetta 2017–2020 vajaalla prosenttiyksiköllä vuosittain.

Kysterin vuoden 2017 talousarvion jäsenkuntalaskutusta ei voi verrata edellisiin toimintavuosiin, koska Juankoski liittyy 1.1.2017 Kuopioon. Aineiden, tarvikkeiden, tavaroiden ja lääkkeiden sekä palvelujen ostojen hankintakustannuksissa on taloussuunnittelussa yhden prosentin nousu. Muille menoille on määritetty nollassa. Investointitaso on entinen. Ulkokuntamyynnin arvioidaan vuonna 2017 olevan entisen suuruinen. Sijoitusrahastosta maksetaan kunnille sairaanhoitopiirin valtuusto hyväksymä peruspääoman korko.

Heikon taloustilanteen ja lisääntyvien kustannuspaineiden varjossa kuntien palkkauskustannukset kasvavat lähivuosina hyvin maltillisesti. Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 31.1.2017 saakka. Sopimuskauden toisella jaksolla palkkoja korotettiin vuoden 2016 alussa pääosin yleiskorotuksella. Kesällä julki tulleen kilpailukyky sopimuksen mukaan palkkoihin ei tule 1.2.2017–31.1.2018 sopimuskorotuksia. Henkilöstömenojen sivukulujen prosenttina on käytetty KYSissä käytössä olevaa prosenttia, josta vähennetään eläke-menoperusteinen maksu (KUEL) ja varhaiseläkemaksu. Kysterin henkilöstön palkkamenoissa on varauduttu 0,6 %:n mukaiseen muutokseen. Kilpailukyky sopimuksen mukaan lomarahoja leikataan 30 prosenttia ajalla 1.2.2017–30.9.2019. Kuntatyönantajan työeläkemaksua ja työttömyysvakuutusmaksua kevennetään asteittain 2,05 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Sosiaaliturvamaksu alenee asteittain vuosina 2017–2020. Uusia kilpailukyky sopimuksen muutoksia ei ole otettu huomioon budjetin laadinnassa.

Asiakasmaksut ovat asetuksen ylärajan mukaiset. Ne nousivat selkeästi vuonna 2016.

17.8.2016

Kokonaisuutena arvioiden taloussuunnittelun lähtökohdat ovat tiukat. Talousarvion sisällä ei ole merkittävää joustovaraa mahdollisiin toimintaan liittyviin yllättäviin kulueriin. Vuodeosastokapasiteettia tarkastellaan edelleen tulevan toimintavuoden aikana. Tarvittavat muut tasapainottamistoimenpiteet vaikuttanevat palvelutasoon ja edellyttävät keskustelua kuntien kanssa sekä sopimista tilaajatoimikunnassa.

Tämä taloussuunnitelma koskee vuosia 2017 – 2019. Liikelaitos raportoi Kysterin johto- ja tilaajatoimikunnalle taloudellisen tilanteen toteutumisesta ja palvelusopimuksessa esitettyjen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä niiden kehityksestä kolmannes vuosittain osavuositarkastuksissa. Tilaajatoimi- ja johtokunnalle raportoidaan puitesuunnitelman ja strategian toteutumisesta vuosittain. Tällöin kuvataan toiminnan, talouden ja palvelujen toteutuminen kokonaisuudessaan.

KYSTERIN strategian mukaiset tavoitteet ja taloussuunnittelu

Taloussuunnittelun pohjana on käytetty vuonna 2016 vahvistettua Kysterin strategiaa. Liikelaitoksen strategia tarkastetaan valtuustokausittain. Strategia on keskeinen väline liikelaitoksen ja sen palveluyksiköiden toiminnan ja sen arvioinnin viitoittajana.

Kysterin **visiona** on tarjota sujuvasti toimivat perusterveydenhuollon palvelut. **Mission** mukaisesti Kysterin perustehtävänä on tukea asiakkaidensa hyvinvointia ja tarjota heille palvelutarpeeseen perustuvat ja vaikuttavat perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelut. Kysterin **toiminta-ajatuksena** on alueen väestön terveyden edistäminen, tarpeellisen sairauksien hoidon järjestäminen, henkilöstön työhön sitoutumisen tukeminen ja heidän osaamisen ylläpitäminen ja lisäksi tasapainoisesta taloudesta huolehtiminen. (Kuvio 1.)

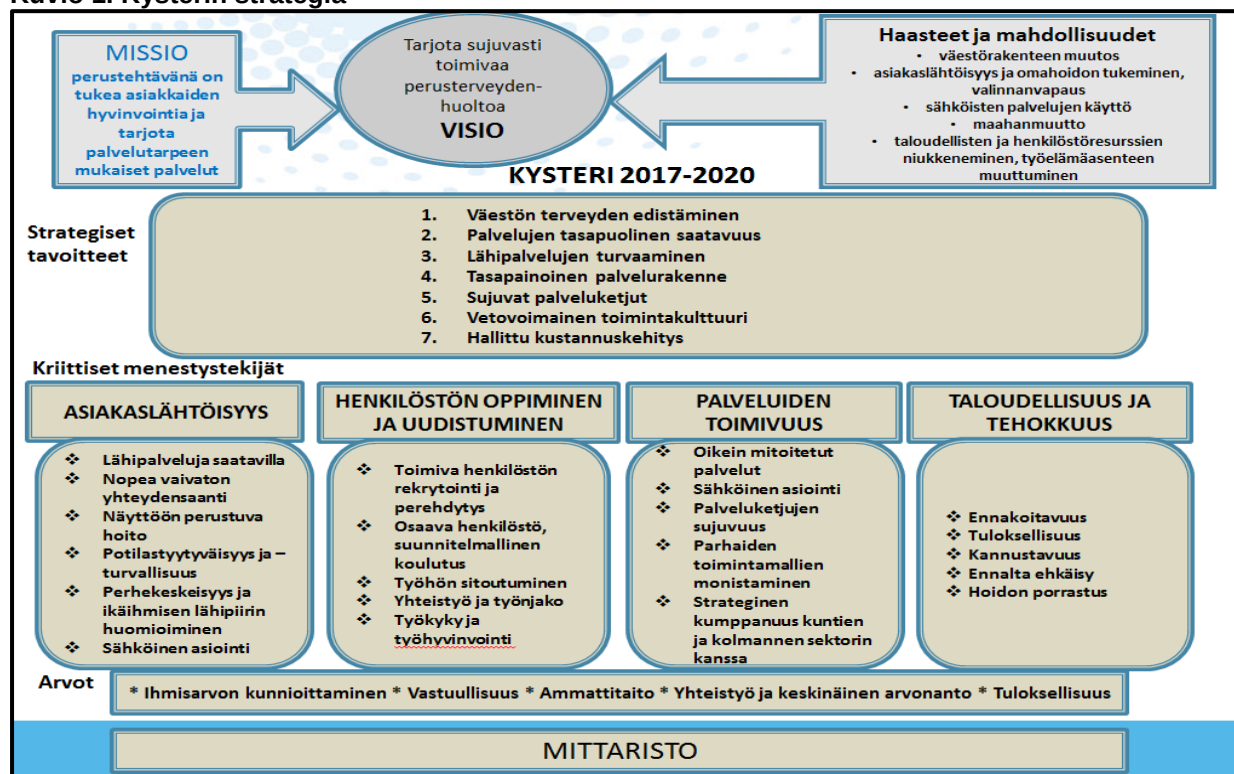
Toimintaan liittyvät strategiset tavoitteet

- Toiminnalla edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tuetaan potilaiden omahoitoon sitoutumista.
- Kaikessa toiminnassa ja suunnittelussa on tavoitteena asiakaslähtöiset palvelut.
- Turvataan terveellinen ja turvallinen ympäristö potilaille, asiakkaille ja henkilöstölle.
- Talous- ja henkilöstöresurssit on määritelty tarvetta vastaaviksi.
- Palvelurakenteet ja -prosessit sekä henkilöstön työnjakaminen mahdollistavat sujuvan toiminnan.
- Henkilöstön osaaminen työtehtävissään varmistetaan ja tuetaan heidän työtyytyväisyyttä ja – hyvinvointia.
- Kansalliset projektit ja ohjelmat otetaan huomioon oman toiminnan suunnittelussa.

Strategiset tavoitteet 2017–2020

Kysterillä on seitsemän strategista tavoitetta sisältävä suunnitelma. Jokaiselle tavoitteelle on määritelty päämäärät. Nämä ovat asioita, joilla Kysteri voi saavuttaa visionsa – *sujuvasti toimivat perusterveydenhuollon palvelut* (= *arvolähtökohta*) Menestystekijät ja arvot ovat kuviossa 1.

Kuvio 1. Kysterin strategia

Riskienhallinta

Sairaanhoitopiirille on vahvistettu ohjeistus riskienhallinnasta ja sen arvioinnin toteutuksesta sekä julkaistu riskienhallintapolitiikka. Riskienhallinta on kytketty osaksi taloussuunnittelun prosessia. Pyritään siihen, että se on palveluyksiköiden jatkuvaa toimintaa. Vuosittaisen taloussuunnittelun yhteydessä arvioidaan aiemmin merkittäviksi todettujen riskien hallinnan tilanne ja tunnistetaan uusia riskejä. Merkittävimmät riskit raportoidaan johtokunnalle ja vuositasolla ne kommentoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Keskeiset toimintariskit on tunnistettu ja niihin varaudutaan erillisenä liitteenä toimitettavan riskianalyysin ja -hallintasuunnitelman mukaan.

Vuoden 2017 erityisiä toiminnan kehittämisen alueita ovat:

- Palveluiden tuottamisessa toimitaan yhteistyössä kuntien kotihoidon ja muun sosiaalitoimen sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja selvitetään keskinäistä työnjakoa
- Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia
- Alueen väestön hyvinvoinnin tukemisessa ja kehittämisessä toimitaan kumppanuudessa kuntien kanssa
- Palvelujen tuottamistapoja kehittämällä pyritään parantamaan tuottavuutta ja varautumaan ikärakenteen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen
- Työntekijöiden sitoutumista ja osaamisen ylläpitämistä tuetaan ja rekrytointia toteutetaan suunnitelmallisesti
- Lähipalvelut turvataan joka kunnassa palvelujäsenyyksen mukaisesti ja palvelujen tuottamisessa vastataan hoitotakuun toteutumisesta

17.8.2016

- Kesäaikana Kysterin toimintaa on supistettu. Tällöin kuitenkin turvataan jokaisen kunnan lääkäripalvelujen saatavuus ja kotisairaanhoidon sekä vanhusten palveluasuntotoiminnan lääkärikonsultaatiot
- Psykiatrisen avohoidon toimintatapojen kehittäminen siten, että voidaan omilla palveluilla vastata erikoissairaanhoidosta väheneviin sairaansijamääriin. Koillis-Savon yksikössä jatketaan avokonsultaatiotoimintaa
- Raportoinnin kehittäminen ja vertailutiedon tuottaminen sekä johdon talousosaamisen lisääminen
- Asiakas- ja potilastyytyväisyyden säännöllinen arvioiminen
- Henkilöstön ammatillisen kehittymisen arviointi

Suunnittelukauden kehittämishankkeita 2017 - 2019

Kehittää edelleen lääkäreiden ja hoitajien työpari- ja tiimityötä sekä hoitajien akuuttivastaa-
taantotoimintaa

Osallistuminen sairaanhoitopiirin kehittämishankkeisiin

Osallistuminen Pohjois-Savon alueen sote - palveluiden suunnitteluun (PoSoTe) ja mahdollisiin hankkeisiin

Uuden raportointijärjestelmän luominen (SoteDw)

Projektina toteutetaan Rafaellan käyttöönotto

Laaditaan ammattiryhmittäiset osaamistasokuvaukset

Talousarvio 2017

Taloussuunnitelma sisältää liikelaitoksen tuloslaskelman, rahoituslaskelma ja investointisuunnitelman.

Johtosäännön mukaan johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä puitesuunnitelmien ja palvelusopimusten puitteissa, sekä seuraa ja raportoi tavoitteiden saavuttamista. Edelleen johtokunnan tehtävänä on hyväksyä liikelaitoksen palvelusopimusten hinnoittelun perusteet, talousarvio ja – suunnitelma, sekä päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä johtokunnalle ennen asianomaisen talousarviovuoden päättymistä.

Sairaanhoitopiirin valtuusto on päättänyt tilivelvollisista tarkastuslautakunnan valmistelun pohjalta. Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet, palvelualueiden ja – yksiköiden johtajat sekä esittelijät.

KYSTERIn talousarvion loppusumma on menojen osalta 40,14m€.

17.8.2016

Toimintatuotot

Kokonaisuudessaan Kysterin jäsenkuntien maksuosuuden muutosta ei voi verrata edellisiin toimintavuosiin, koska Juankoski poistuu jäsenkuntaosuudesta. Pitkäaikaismaksutulot vähenevät. Asiakasmaksuissa ei ole varauduttu korotuksiin.

Toimintakulut

Palkkojen arvioidaan kokonaisuudessaan nousevan 0,6 % vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna. Eläkemenoperusteista eläkettä ja varhaiseläkemaksuja ei ole vuodelle 2017 budjetoitu.

Materiaalien ja palvelujen ostoihin on varattu yhden prosentin nousu. Muihin menoihin ei ole arvioitu lisäystä. Vuokramenoissa on kuitenkin lievää nousua.

Rahoituskulut ja – tuotot

Kysterin rahoituskulut muodostuvat jäsenkunnille maksettavasta peruspääoman korosta sekä sijoitusrahaston korosta. Rahoitusmenoja on yhteensä 15 128 €. Rahoitustulojen määräksi on arvioitu 14 237 €.

Vuosikate ja poistot

Suunnitelman mukaisella poistamisella tarkoitetaan käyttöomaisuuden hankintamenon ja muiden pitkävaikutteisten menojen kirjaamista kuluksi niiden taloudellisen vaikutuksen kuluessa. Suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy valtuusto. Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta johtokunta hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kuntien ja kuntayhtymien taseessa olleesta yli 8 000 euron omaisuudesta liikkeen luovutushetkellä muodostettiin sijoitusrahasto, jonka pääomalle maksetaan vuotuinen korko. Rahaston arvo oli 1.1.2012 470.939,14 euroa. Sijoitusrahastolle on vahvistettu erillinen säännöstö. Liikelaitoksen investoinneista tehdään tasapoistot.

Investoinnit

Varainhoidossa ja -käytössä kiinnitetään huomiota siihen, että toimintoihin sitoutuu mahdollisimman vähän pääomaa. Investointitasoksi ja -tarpeeksi Kysterissä on arvioitu vuositasolla noin 100 000 euroa.

Vuoden 2017 yli 10.000 euroa maksavat hankinnat ovat yhteensä 106 000 €. Investoinnit kohdistuvat sydämen rasitusergonomialaitteeseen ja suun terveydenhuollon hoitoyksiköihin.

Sitovuustasot

Mahdollisen tarvittavan määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin, palvelusopimuksiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita, palvelusopimuksia ja tuloarvioita koskevissa muutosesityksissä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Johtokunta päättää Kysterin kokonaismenoista ja – tuloista sekä investoinneista. Palvelualuehallinto vastaa siitä, että tulo- ja menoarviota noudatetaan koko Kysterissä. Palvelu-

17.8.2016

sikkötaso vastaa nettobudjetointiperiaatteella siitä, että palveluyksikön saaduilla tuloilla kate-
taan palveluyksikön menot.

Johtokunta antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta.

TULOSLASKELMA

KYSTERI liikelaitoksen tuloslaskelma on taulukossa 1, investointiosa taulukossa 2, rahoitus-
laskelma taulukossa 3 ja palveluyksiköiden tuloslaskelmat taulukoissa 4-6.

17.8.2016

Taulukko 1. Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos Kysterin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA KYSTERI yhteensä					
	TP 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
Liikevaihto	32925076	32 864 957	27 375 387	27 649 141	27 649 141
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	31455605	31 755 389	26 619 461	26 885 656	26 885 656
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	1301104	976 758	669 506	676 201	676 201
Muu ulkoinen myynti	168367	132 810	86 420	87 284	87 284
Liiketoiminnan muut tuotot	4227844	4 250 484	3 629 598	3 665 894	3 665 894
Materiaalit ja palvelut	-11685659	-10 911 392	-9 615 624	-9 711 780	-9 711 780
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2459419	-2 485 407	-2 105 442	-2 126 496	-2 126 496
Ostot tilikauden aikana	-2459419	-2 485 407	-2 105 442	-2 126 496	-2 126 496
Ulkoiset	-1710548	-1 814 743	-1 572 240	-1 587 962	-1 587 962
Kuntayhtymältä	-748871	-670 664	-533 202	-538 534	-538 534
Palvelujen ostot	-9226240	-8 425 985	-7 510 182	-7 585 284	-7 585 284
Ulkoiset	-8232156	-7 233 698	-6 103 856	-6 164 895	-6 164 895
Kuntayhtymältä	-994084	-1 192 287	-1 406 326	-1 420 389	-1 420 389
Henkilöstökulut	-21796686	-22 479 661	-18 532 784	-18 718 112	-18 718 112
Palkat ja palkkiot	-18058938	-18 374 052	-15 105 686	-15 256 743	-15 256 743
Henkilösivukulut	-3737749	-4 105 609	-3 427 098	-3 461 369	-3 461 369
Eläkekulut	-3092408	-3 270 583	-2 688 814	-2 715 702	-2 715 702
Muut henkilösivukulut	-645341	-835 026	-738 284	-745 667	-745 667
Poistot ja arvonalentumiset	-103271	-114 893	-56 243	-56 805	-56 805
Suunnitelman mukaiset poistot	-103271	-114 893	-56 243	-56 805	-56 805
Liiketoiminnan muut kulut	-3566335	-3 601 019	-2 799 443	-2 827 437	-2 827 437
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	970	8 476	891	900	900
Rahoitustuotot ja -kulut	-970	-8 476	-891	-900	-900
Korkotuotot	14273	20 800	14 237	14 248	14 248
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut	-14243	-14 148	-14 128	-14 148	-14 148
Korvaus peruspääomasta	-1000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Muut rahoituskulut		-14 128			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0	0	0

Taulukko 2. Kysterin investointiosa

INVESTOINTIOSA					
	TP 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
LAITE- JA SOVELLUSINVESTOINTI:					
Investointisuunnitelmat v. 2017		-114 893	106 000	-56 000	-100 000
Nilakka raskaus-ekg ja hoitokone suunth	48 420				
Leppävirta hoitokone suunth	44 542		22 000		
Kaavi hoitokone suunth	10 718		28 000		
	25 237		28 000		
			28 000		
YHTEENSÄ	218916,6	-114 893	106 000	-56 000	-100 000
Investointien tulorahoitus:					
Lainat					
Valtionosuudet					
Muu tulorahoitus					
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0
NETTOMENO	0	0	0	-56 000	-100 000
- siitä investointivarausten /		0	0	0	0
-rahaston käyttö					
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT		-114 893	106 000	-56 000	-100 000
RAHOITUSOSUUDET INV.MENOIHIN		0	0	0	0

Taulukko 3. Kysterin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA						
		TP 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €	TA 2018 €	TA 2019
Toiminnan rahavirta						
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	+ / -	970	8 476	891	900	900
Poistot ja arvonalentumiset	+	-103 270	114 893	56 243	56 805	56 805
Rahoitustuotot ja -kulut	+ / -	-970	-8 476	-891	-900	-900
		-103 270	114 893	56 243	56 805	56 805
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-	0	-114 893	106 000	-56 000	-100 000
		0	-114 893	106 000	-56 000	-100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	+ / -	-103 270	0	162 243	805	-43 195
Rahoituksen rahavirta						
Oman pääoman muutokset	+ / -	100 000				
Rahoituksen rahavirta		4 290 930				
Vaikutus maksuvalmiuteen		4 485 449	0	162 243	805	-43 195

17.8.2016

Taulukko 4. Leppävirran palveluyksikön tuloslaskelma

TULOSLASKELMA			
Leppävirta			
	TP 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €
Liikevaihto	8 837 924	9 087 419	9 097 272
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	8 649 774	8 900 120	8 935 220
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	148 130	149 699	141 352
Muu ulkoinen myynti	40 019	37 600	20 700
Liiketoiminnan muut tuotot	1 548 859	1 477 884	1 581 870
Tuet ja avustukset kuntayhtymältä			
Materiaalit ja palvelut	-3 416 131	-3 539 584	-3 668 864
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-702 897	-772 304	-738 469
Ostot tilikauden aikana	-702 897	-772 304	-738 469
Ulkoiset	-486 337	-577 691	-541 910
Kuntayhtymältä	-216 561	-194 613	-196 559
Palvelujen ostot	-2 713 233	-2 767 280	-2 930 395
Ulkoiset	-2 332 380	-2 248 169	-2 306 971
Kuntayhtymältä	-380 853	440 569	-623 424
Henkilöstökulut	-6 173 825	-6 199 921	-6 266 509
Palkat ja palkkiot	-5 114 857	-5 092 223	-5 121 807
Henkilösivukulut	-1 058 968	-1 107 698	-1 144 702
Eläkekulut	-880 222	-906 416	-911 681
Muut henkilösivukulut	-178 746	-201 282	-233 021
Poistot ja arvonalentumiset	-15 920	-21 120	-15 920
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 920	-21 120	-15 920
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-778 530	-802 290	-727 849
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 376	2 388	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 376		
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Kunnalle maksetut korkokulut			
Muille maksetut korkokulut			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut		-2 388	
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ			
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0

17.8.2016

Taulukko 5. Nilakan palveluyksikön tuloslaskelma

TULOSLASKELMA			
Nilakka			
	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	€	€	€
Liikevaihto	13 585 318	13 534 607	12 841 153
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	13 019 346	13 075 905	12 364 580
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	484 596	409 157	421 353
Muu ulkoinen myynti	86 910	49 545	55 220
Liiketoiminnan muut tuotot	1 539 044	1 608 100	1490200
Tuet ja avustukset kuntayhtymältä			
Materiaalit ja palvelut	-4 885 917	-4 650 120	-4 836 035
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-987 616	-1 015 812	-1 047 869
Ostot tilikauden aikana	-987 616	-1 015 812	-1 047 869
Ulkoiset	-663 529	-726 204	-782 780
Kuntayhtymältä	-288 778	-289 608	-265 089
Palvelujen ostot	-3 898 301	-3 634 308	-3 788 166
Ulkoiset	-3 247 749	-2 736 369	-2 627 587
Kuntayhtymältä	-650 552	-897 939	-1 160 579
Henkilöstökulut	-8 829 006	-9 001 699	-8 058 584
Palkat ja palkkiot	-7 341 470	-7 345 758	-6 559 367
Henkilösivukulut	-1 487 535	-1 655 941	-1 499 217
Eläkekulut	-1 255 045	-1 307 545	-1 167 570
Muut henkilösivukulut	-232 490	-348 396	-331 647
Poistot ja arvonalentumiset	-78 714	-79 135	-25 784
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 714	-79 135	-25 784
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-1 320 328,75	-1 401 383	-1 410 950
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	10 397	10 370	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 397	-10 370	
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Kunnalle maksetut korkokulut			
Muille maksetut korkokulut			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ			
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0

17.8.2016

Taulukko 6. Koillis-Savon palveluysikön tuloslaskelma

TUOSLASKELMA			
Koillis-Savo			
	Tp 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €
Liikevaihto	10 502 051	10 242 931	5 436 962
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	9 786 485	9 779 364	5 319 661
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	668 593	417 902	106 801
Muu ulkoinen myynti	46 972	45 665	10 500
Liiketoiminnan muut tuotot	1 086 360	1 147 000	548 400
Tuet ja avustukset kuntayhtymältä			
Materiaalit ja palvelut	-3 822 313	-3 224 709	-1 580 328
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-767 408	-691 251	-317 604
Ostot tilikauden aikana	-767 408	-691 251	-317 604
Ulkoiset	-559 184	-504 808	-246 050
Kuntayhtymältä	-208 224	-186 443	-71 554
Palvelujen ostot	-3 054 905	-2 533 458	-1 262 724
Ulkoiset	-2 520 252	-1 856 158	-966 325
Kuntayhtymältä	-534 653	-677 300	-296 399
Henkilöstökulut	-6 330 327	-6 794 254	-3 747 362
Palkat ja palkkiot	-5 224 461	-5 543 386	-3 051 776
Henkilösivukulut	-1 105 866	-1 250 868	-695 586
Eläkekulut	-892 478	-986 724	-543 216
Muut henkilösivukulut	-213 388	-264 144	-152 370
Poistot ja arvonalentumiset	-8 636	-14 638	-14 539
Suunnitelman mukaiset poistot			
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-1 425 688	-1 354 940	-643 133
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 446	1 390	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 446	-1 390	
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Kunnalle maksetut korkokulut			
Muille maksetut korkokulut			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut			
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ			
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	0	0

LIITE 3

KUNTAYHTYMÄ (KYS + KYSTERI)

TULOSLASKELMAOSA

(sis. Perusterveydenhuollon liikelaitoksen)

	TP 2015	MUUTETTU TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Tavoitteet					
Taloudellisuustavoitteet:					
Hoitopalvelut jäsenkunnille josta;	327 134 168	335 496 060	331 956 890	335 276 459	338 360 367
- jäsenmaksut	5 543 755	5 617 289	5 773 202	5 830 934	5 889 243
- erityisen kallis hoito	10 589 455	11 000 000	11 000 000	11 110 000	11 221 100
Hoitopalvelut muille	67 959 592	70 554 070	72 915 931	73 645 090	74 374 779
Toimintatuotot	462 572 671	473 498 817	471 035 891	475 746 261	480 190 573
Myyntituotot	431 030 485	439 291 786	437 463 038	441 837 679	445 979 565
Hoitopalvelujen myynti	395 093 760	406 050 130	404 872 821	408 921 550	412 735 146
Muut myyntituotot	21 151 895	19 464 910	19 012 384	19 202 519	19 393 671
Erityisvaltionosuus	14 784 830	13 776 746	13 577 833	13 713 611	13 850 747
Maksutuotot	16 967 084	20 418 303	19 920 782	20 120 019	20 287 645
Asiakasmaksut	15 989 511	19 078 457	19 236 882	19 429 270	19 589 990
Muut maksut	977 573	1 339 846	683 900	690 748	697 654
Tuet ja avustukset	10 216 611	10 341 752	9 964 963	10 064 632	10 164 388
Muut toimintatuotot	4 358 490	3 446 976	3 687 108	3 723 931	3 758 976
Vuokrat	2 276 618	2 323 445	2 849 290	2 877 821	2 905 617
Muut tuotot	2 081 873	1 123 531	837 818	846 111	853 360
Valmistus omaan käyttöön	1 621 075	1 710 667	1 497 096	1 512 067	1 527 188
Toimintakulut	-443 472 781	-450 222 102	-443 602 785	-448 088 918	-452 307 337
Henkilöstökulut	-249 194 056	-253 808 827	-246 585 374	-249 051 228	-251 354 559
Palkat ja palkkiot	-197 769 614	-199 436 192	-195 774 290	-197 732 033	-199 556 786
Henkilösivukulut	-55 143 324	-57 970 804	-53 917 502	-54 455 450	-54 964 163
Eläkekulut	-44 367 360	-47 191 507	-45 965 320	-46 424 973	-46 862 066
Muut henkilösivukulut	-10 775 965	-10 779 297	-7 952 182	-8 030 477	-8 102 097
Henkilöstökorvaukset	3 718 883	3 598 169	3 106 418	3 136 255	3 166 390
Palvelujen ostot	-105 929 164	-106 744 228	-108 299 372	-109 359 868	-110 391 818
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74 185 765	-74 395 652	-75 059 551	-75 882 748	-76 656 211
Avustukset					
Muut toimintakulut	-14 163 797	-15 273 395	-13 658 488	-13 795 073	-13 904 749
Vuokrat	-10 598 943	-11 148 557	-9 402 555	-9 497 039	-9 564 193
Muut kulut	-3 564 854	-4 124 838	-4 255 933	-4 298 034	-4 340 556
TOIMINTAKATE	20 720 964	24 987 382	28 930 202	29 169 410	29 410 424
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 909 171	-3 385 370	-3 792 166	-3 794 994	-3 797 831
Korkotuotot	169 325	256 808	108 800	109 850	110 911
Muut rahoitustuotot	1 211 654	680 000	730 000	737 300	744 673
Korkokulut	-2 233 389	-3 200 000	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Muut rahoituskulut	-1 056 760	-1 122 178	-1 130 966	-1 142 144	-1 153 415
VUOSIKATE	18 811 793	21 602 012	25 138 036	25 374 416	25 612 593

TULOSLASKELMAOSA

(sis. Perusterveydenhuollon liikelaitoksen)

	TP 2015	MUUTETTU TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Poistot ja arvonalentumiset	-17 399 817	-20 657 112	-24 408 454	-24 637 538	-24 868 345
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 116 484	-20 657 112	-22 908 454	-23 137 538	-23 368 345
Poistot rakennuksista ja maarakenteista	-7 117 436	-9 900 000	-10 010 151	-10 110 253	-10 211 355
Poistot koneista ja kalustosta	-7 684 037	-8 528 112	-10 298 303	-10 401 286	-10 504 730
Poistot atk-ohjelmista	-2 300 406	-2 200 000	-2 600 000	-2 626 000	-2 652 260
Poistot pitkävaikutteisista menoista	-14 605	-29 000			
Suunnitelman ylittävät poistot	-283 333		-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Rakennuksista ja maarakenteista	-283 333		-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Koneista ja kalustosta					
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 411 976	944 900	729 582	736 878	744 247
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70 286	67 000	67 000	67 670	68 347
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-99 051	-11 900	7 729	7 806	7 884
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 383 211	1 000 000	804 311	812 354	820 478

INVESTOINTIOSA (sis. Perusterveydenhuollon liikelaitoksen)					
	TP 2015 €	MUUTETTU TA 2016 €	TA2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
Kuopion yliopistollinen sairaala					
Rakennusinvestoinnit					
Investoinnit	-49 010 505	-32 450 000	-24 945 000	-29 750 000	-29 300 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Laiteinvestoinnit					
Investoinnit	-16 088 645	-10 815 000	-11 220 000	-11 000 000	-11 000 000
Rahoitusosuudet	667 577	615 000	230 000	0	0
Sovellusinvestoinnit					
Investoinnit	-2 596 977	-4 413 000	-5 483 000	-4 303 000	-20 366 667
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Muut rakennusinvestoinnit					
Investoinnit	-121 927	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	121 927	0	0	0	0
Käyttöomaisuusarvopaperit					
Investoinnit	-469 900	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	469 900	0	0	0	0
Perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri					
Laite- ja sovellusinvestoinnit					
Investoinnit	-128 917	-114 893	-106 000	-56 000	-100 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT					
RAHOITUSOSUUDET INV.MENOIHIN	-68 416 870 1 259 404	-47 792 893 615 000	-41 754 000 230 000	-45 109 000 0	-60 766 667 0

**POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPUOLIN
KUNTAYHTYMÄ**

RAHOITUSLASKELMA

(sis. Perusterveydenhuollon liikelaitoksen)

		TP 2015	MUUTETTU TA 2016 €	TA 2017 €	TS 2018 €	TS 2019 €
<i>Toiminnan rahavirta</i>						
Vuosikate	+ / -	18 811 793	21 602 012	25 138 036	25 374 416	25 612 592
Satunnaiset erät	+ / -					
Tulorahoituksen korjauserät	+ / -	878 384				
<i>Investointien rahavirta</i>						
Investointimenot	-	-68 416 870	-47 792 893	-41 754 000	-45 109 000	-60 766 667
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+	1 259 404	615 000	230 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	+	1 078 611				
Toiminnan ja investointien rahavirta	+ / -	-46 388 678	-25 575 881	-16 385 964	-19 734 584	-35 154 074
Rahoituksen rahavirta						
<i>Antolainauksen muutokset</i>						
Antolainasaamisten lisäykset	-	-4 620 899				
Antolainasaamisten vähennykset	+		500 000	500 000	500 000	500 000
<i>Lainakannan muutokset</i>						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	60 000 000	35 000 000	38 000 000	31 000 000	48 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-3 339 845	-8 000 000	-9 300 000	-10 421 000	-11 613 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+ / -	205 240				
<i>Oman pääoman muutokset</i>	+ / -	-591 827				
Rahoituksen rahavirta		51 652 669	27 500 000	29 200 000	21 079 000	36 887 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	+ / -	5 263 992	1 924 119	12 814 036	1 344 416	1 732 926